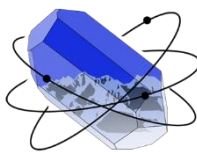

ТАЛСТ МОЛОР ХХК

**ХОВД АЙМГИЙН АЛТАЙ СУМЫН НУТАГ
ДЭВСГЭРТ БАЙРЛАХ “ОЦОГ ХАД” НЭРТЭЙ ГЯНТБОЛДЫН
ҮНДСЭН ОРДЫГ ДАЛД АРГААР АШИГЛАХ ТӨСЛИЙН 2023 ОНД
ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН
ТӨЛӨВЛӨГӨӨ**

Улаанбаатар хот 2023 Он

Батлав: БОАЖЯ –ны Хүрээлэн
буй орчны, байгалийн
нөөцийн удирдлагын газрын
дарга/Ч.Батсансар/

Зөвшөөрч, хэрэгжүүлэх үүрэг хүлээсэн:
“Талст молор” ХХК –ийн
Захирал/Б.Мөнхтөр/

**ХОВД АЙМГИЙН АЛТАЙ СУМЫН НУТАГ ДЭВСГЭРТ
БАЙРЛАХ “ОЦОГ ХАД” НЭРТЭЙ ГЯНТБОЛДЫН ҮНДСЭН
ОРДЫГ ДАЛД АРГААР АШИГЛАХ ТӨСЛИЙН 2023 ОНД
ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН
ТӨЛӨВЛӨГӨӨ**

/АШИГТ МАЛТМАЛ АШИГЛАЛТЫН ТУСГАЙ ЗӨВШӨӨРЛИЙН ДУГААР: MV-020930 /

/АЖ АХУЙ НЭГЖИЙН РЕГИСТРИЙН ДУГААР:5774047/

Хянасан: БОАЖЯ-ны ХБОБНУГ –ын

мэргэжилтэн/П.Шинэцэцэг/

Боловруулсан: “Талст молор” ХХК –ийн

Байгаль орчны мэргэжилтэн /Х.Сэлэнгэ/

АГУУЛГА

1 ТӨСЛИЙН ТАНИЛЦУУЛГА	4
1.1Төслийн нэр	4
1.2Төсөл хэрэгжүүлэгч аж ахуйн нэгж:	4
1.3Төслийн байршил	4
2 ТӨСӨЛ ХЭРЭГЖИЖ БУЙ НУТГИЙН БАЙГАЛЬ ОРЧИН, НИЙГЭМ-ЭДИЙН ЗАСГИЙН ТӨЛӨВ БАЙДЛЫН ТОВЧ ТАНИЛЦУУЛГА	6
2.1Ордын дэд бүтэц зам харилцаа:.....	6
2.2Уурхайн барилга байгууламж	7
2.3Цахилгаан хангамж	9
2.4Усан хангамж	10
2.5Зам харилцаа	10
3 ГОЛ БА БОЛЗОШГҮЙ СӨРӨГ НӨЛӨӨЛЛИЙН ТОВЧ ТОДОРХОЙЛОЛТ	11
3.1Агаарын чанар, түүнд үзүүлэх сөрөг нөлөөлөл	11
3.2Газрын гадарга, хэвлий түүнд үзүүлэх сөрөг нөлөөлөл	11
3.3Усан орчинд үзүүлэх сөрөг нөлөөлөл	12
3.4Ургамлан нөмрөг түүнд үзүүлэх сөрөг нөлөөлөл	12
4 ТУХАЙН ЖИЛИЙН БАЙГАЛЬ ОРЧНЫГ ХАМГААЛАХ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ ГОЛ ЗОРИЛТ, ХАМРАХ ХҮРЭЭ	13
5 СӨРӨГ НӨЛӨӨЛЛИЙГ БУУРУУЛАХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨ	14
6 НӨХӨН СЭРГЭЭЛТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ	16
7 БИОЛОГИЙН ОЛОН ЯНЗ БАЙДЛЫГ ДҮЙЦҮҮЛЭН ХАМГААЛАХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨ	16
8 НҮҮЛГЭН ШИЛЖҮҮЛЭХ, НӨХӨН ОЛГОВОР ОЛГОХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨ	18
9 ТҮҮХ, СОЁЛЫН ӨВИЙГ ХАМГААЛАХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨ	18
10 ОСОЛ, ЭРСДЭЛИЙН МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ	19
11 ХОГ, ХАЯГДАЛЫН МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ	20
12 ОРЧНЫ ХЯНАЛТ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ХӨТӨЛБӨР	22
13 ТУХАЙН ЖИЛИЙН БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨГ ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ УДИРДЛАГА ЗОХИОН БАЙГУУЛАЛТЫН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ	24
14 ТУХАЙН ЖИЛИЙН БАЙГАЛЬ ХАМГААЛАХ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТИЙГ НӨЛӨӨЛЛИЙН БҮСИЙН ОРШИН СУУТЧДАД ТАЙЛАГНАХ ТӨЛӨВЛӨГӨӨ	24
15 ХАВСРАЛТ	26

1 ТӨСЛИЙН ТАНИЛЦУУЛГА

“Талст молор” ХХК нь 2013 онд Геологийн суурь судалгаа хийх үндсэн үйл ажиллагааны чиглэлтэйгээр байгуулагдсан. 2015 оны 10 дугаар сарын 21-ны өдрийн АМГ-ын Кадастрын хэлтсийн даргын 886 тоот шийдвэрээр XV-019692 тоот хайгуулын тусгай зөвшөөрөл 3 жилийн хугацаатай олгогдсон. Улмаар талбайн хэмжээнд судалгаа хийж Хар дав гэх нэртэй гянтболдын хэтийн төлөв сайтай илрэл дээр үндсэн хайгуулын ажлыг 2015-2017 онуудад өөрийн хөрөнгөөр хайгуул хийж гянтболдын үндсэн ордыг нээн илрүүлж гянтболдын нөөцийг үйлдвэрлэлийн “В” зэргээр бодитой нөөцийг 0.36% -ийн дундаж агуулгатайгаар 147.4 тн, “С” зэргээр боломжтой нөөцийг 0.49% -ийн дундаж агуулгатайгаар 312.5 тн, “Р₁” зэргээр илрүүлсэн баялгийг 0.28% -ийн дундаж агуулгатайгаар 386.46 тн, “Р₂” зэргээр таамгалсан баялгийг 0.89% -ийн дундаж агуулгатайгаар 21.47 тн – оор, нийт В+С зэргээр 459.90 тн, баялгийг Р₁+Р₂ зэргээр 407.93 тн –оор тооцон “Оцог хад”-ны гянтболдын ордын нөөцийг Эрдэс баялгийн мэргэжлийн зөвлөлийн хуралдаанаар батлуулж, эрдэс баялгийн нэгдсэн санд бүртгүүлсэн.

2017 оны 09 сарын 28-ны өдөр Ховд аймгийн Алтай сумын нутагт орших 407.99 га бүхий “Богоч” нэртэй талбайд АМГТГ-ын Кадастрын хэлтсийн даргын шийдвэрээр MV-020930 тоот ашиглалтын тусгай зөвшөөрөл олгогдсон.

Тус ордыг ашиглах “Техник эдийн засгийн үндэслэл” /ТЭЗҮ/-ийг “ЖИ ЭМ ПРОЖЕКТ” ХХК боловсруулсан байна. Тус ТЭЗҮ-ийг Эрдэс баялгийн мэргэжлийн зөвлөлийн 14-10-06 тоот дүгнэлтээр баталгаажуулсан байна. Монгол улсын Байгаль орчинд нөлөөлөх байдлын үнэлгээний тухай хуулийн 7-р зүйлд заасны дагуу тус төслийн Байгаль орчны нөлөөллийн ерөнхий үнэлгээний дүгнэлтийг БОАЖЯ-аас 2017 оны 09-р сарын 05-ны өдөр гаргасан байна.

Төслийн гол зорилго нь “Оцог хад нэртэй гянтболдын үндсэн ордыг далд аргаар ашиглах” техник эдийн засгийн үндэслэлээр тус ордыг байгаль орчинд сөрөг нөлөөлөл багатайгаар далд аргаар олборлох, зах зээлд борлуулахад тус төслийн зорилго оршино. Төслийн үргэлжлэх хугацаа 5 жил болно.

1.1 Төслийн нэр

“Оцог хад” гянтболдын үндсэн ордыг далд аргаар ашиглах төсөл

1.2 Төсөл хэрэгжүүлэгч аж ахуйн нэгж:

Байгууллагын нэр: “Талст молор” ХХК

Улсын бүртгэлийн гэрчилгээний дугаар: 9011444150

Регистрийн дугаар: 5774047

Бүртгүүлсэн огноо: 2013.11.26

Байгууллагын хаяг: УБ хот, ХУДүүрэг, 11-р хороо, Зайсан гудамж, Golden Buddha, 15Б байр, 52А тоот

Холбоо барих утас: +976-77112257, 99010431, 99165454

И-майл: talst.molor@yahoo.com

1.3 Төслийн байршил

“Талст молор” ХХК нь Ховд аймгийн Алтай сумын нутаг дэвсгэрт байрлах "Оцог

хад" гянтболдын үндсэн ордод олборлолтын үйл ажиллагааг явуулж байна. Тус орд нь Алтай, Үенч сумдын хилийн дагуу орших ба Алтай суманд харъяалагддаг бөгөөд Улаанбаатар хотоос баруун урд зүгт 1620 км-т, Алтай сумын төвөөс баруун хойд зүгт 60 км-т, Үенч сумын төвөөс зүүн хойд зүгт 45 км-т Бодонч голын сав газарт байрлана.

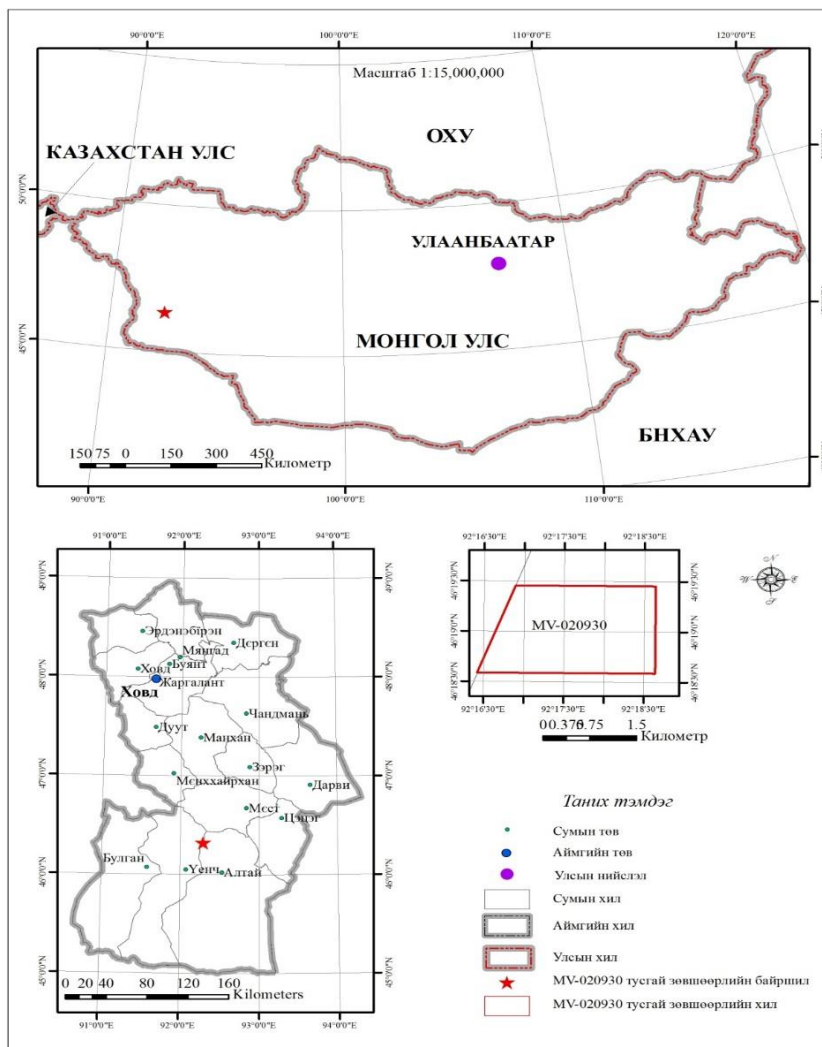
Ашигт малтмал ашиглалтын тусгай зөвшөөрлийн талбай нь 407.99 га. Төслийн талбайн солбицолын цэгүүдийг Хүснэгт 1-д, байршлыг Зураг 1-т үзүүлэв.

Хүснэгт 1. Төслийн талбайн солбицол

Д/Д	Уртраг			Өргөрөг		
	градус	Минут	секунд	градус	минут	секунд
1	92	18	38.24	46	18	35.23
2	92	16	25.15	46	18	35.23
3	92	16	37.17	46	18	57.37
4	92	16	53.34	46	19	27.17
5	92	18	38.24	46	19	27.17

Талбайн хэмжээ: 407.99 га болно.

МV-020930 ТУСГАЙ ЗӨВШӨӨРЛИЙН ТАЛБАЙН БАЙРШЛЫН ЗУРАГ

Зураг 1. Оцог хад уурхайн тусгай зөвшөөрлийн талбайн байршил

2 ТӨСӨЛ ХЭРЭГЖИЖ БУЙ НУТГИЙН БАЙГАЛЬ ОРЧИН, НИЙГЭМ-ЭДИЙН ЗАСГИЙН ТӨЛӨВ БАЙДЛЫН ТОВЧ ТАНИЛЦУУЛГА

2.1 Ордын дэд бүтэц зам харилцаа:

Ховд аймгийн Алтай, Үенч сумдын нутаг дэвсгэрийн заагт орших ба Алтай суманд хамаарна. Тус сумын төвүүдэд аж ахуйн үйлчилгээний барилга байгууламж, бүх үүрэн телефоны сүлжээ ашигладаг, холбоо, банк, сургууль, эмнэлэг, шатахуун түгээх станцууд болон бусад орон нутгийн албууд ажилладаг.

Алтай сумын төвөөр Ховд-Ярант, Хөшөөт-Ярантын боомтыг холбосон хатуу хучилттай авто зам дайран өнгөрдөг. Үенч сумын төвд Үенчийн голд усан цахилгаан станц ажилладаг бөгөөд ойролцоох зарим сумдыг эрчим хүчээр хангадаг. Энэ станц нь улиралын чанартай ажилладаг бөгөөд сүүлийн 3-4 жил хэвийн ажиллагаа нь алдагдаж доголдол их гарч байгаа.

2.2 Уурхайн барилга байгууламж

Оцог хад гянтболдын үндсэн ордын уурхайд дараах барилга байгууламжууд байна. Үүнд:

- Уурхайн ажилчдын хотхон (10 ш гэр, 12 ш сэндвичин байр)
- Уурхайн оффис (40 тн-ын 1 ш контейнер)
- Тэсрэх материалын агуулах (20 тн-ын 2 ш контейнер)
- Баяжуулах үйлдвэр
- Хоолны газар
- Угаалгын газар
- Авто засварын газар
- Бусад туслах материалын агуулах зэрэг орно.

Үйлдвэрийн барилга байгууламж. Барилгын суурийн хөрсний шинжилгээ, барилгын зураг төсөл, нарийвчилсан зохиомж гаргах ажлуудын үндсэн дээр барьж байгуулах нь зүйтэй.

Уурхайн оффис, ажиллагсдын байр хоол амралтын газар. Уурхайн оффис, ажиллагсдын амрах байр болон хоолны заал, ажиллагсдын чөлөөт цагаа өнгөрүүлэх заал зэрэг байрууд нь сэндвичэн барилгууд байна. Хоолны заал нь нэг зэрэг 25 хүн хүлээн авах хүчин чадалтай бөгөөд харин ажиллагсдын амрах байр нь 4 хүний амрах зориулалт бүхий 11 тасалгаатай, дотроо ариун цэврийн болон угаалгын өрөөтэй тус бүр 2 байртай ба нийт 56 хүн нэг зэрэг байрлах боломжтой юм.

Уг байр нь галын болон агааржуулалтын сүүлийн үеийн технологи бүхий тоноглолоор бүрэн тоноглогдсон ажиллагсдын амрах тав тухыг бүрэн хангана.

Фото зураг 1. Уурхайн ажилчдын хотхон

Түлшний агуулах. Түлшний агуулах нь уурхайн зүүн урд 0.8 км зайд байрлана. Түлшний агуулахаас тоног төхөөрөмжүүдийг түлшээр хангана. Түлшний агуулахад 50 тн багтаамжтай 1 зөөврийн агуулах байна. Агуулах нь тусдаа шахуурга болон шүүлтүүртэй байна. Түлшийг шүүж цэвэрлэсний дараа тоног төхөөрөмжүүдийг түлшээр цэнэглэнэ. Мөн түлш ачих, буулгах хэсэгт гал унтраах хэрэгслүүд байрлана. Түлш асгарч хөрсийг бохирдуулахаас сэргийлж автомашин цэнэглэх талбайг хатуу хучилттайгаар хийж өгнө.

ШТМ –ын агуулахыг гал, ариун цэвэр, эрүүл ахуйн шаардлагын норм дүрмийн дагуу байрлуулан зориулалтын тоноглолоор хангасан байна.

Фото зураг 2. Уурхайн ШТМ –ын агуулах

Тэсрэх материалын агуулах. Уурхайн талбайгаас зүүн хойд талд 0.5 км зайд тэсрэх материалын агуулах байрлана. Агуулах нь үер усны шуудуугаар хамгаалагдсан төмөр торон хашаагаар хүрээлэгдсэн талбайд байрлах ба шалгах пункт, харуулын байртай байна. Агуулахыг тойруулан хамгаалалтын шороон далан байгуулж, аянга зайлуулагчаар тоногдосон. Тэсрэх материалын агуулахад тус бүр 20 тоннын багтаамжтай тэсрэх бодисын 1 чингэлэг, тэсэлгээний материалын 1 чингэлэг, гал унтраах хэрэгсэл, усны сав байна. ТБ-ыг ашиглах, хадгалах, түгээх, тээвэрлэх ажлыг ТБ –той харьцах норм дүрмийн дагуу явуулна. ТБ –ын агуулахыг аюулгүй ажиллагааны нэгдсэн дүрмийн дагуу осол авааргүй зайд байрлуулж харуул хамгаалалтаар хангасан байна. ТБ-ын агуулахын байршлыг уурхайн дэвсгэр зурагт үзүүлсэн.

Засварын төв, автограж. Уурхайн тоног төхөөрөмжийн засвар үйлчилгээг өөрийн засварын цехэд хийж гүйцэтгэнэ. Засварын цех нь уурхайн кемпийн дэргэд байрлана. Засварын цехэд дугуй засвар, гагнуур, кран, компрессорын станц, кран тайл, токер, зэргийг байгуулна. Уурхай, боловсруулах хэсгийн төхөөрөмжүүд, технологийн автомашин, үйлчилгээний автомашин зэргийг засварлах болно.

Сэлбэг материалын агуулах. Уурхайн тоног төхөөрөмжийн тоо, бүтэцээс хамааруулан сэлбэг материал, хэрэгсэлийн агуулахыг 40 тн –ын багтаамжтай чингэлэгээр тохижуулсан.

Баяжуулах үйлдвэр: 2016 онд “Талст молор” ХХК нь хүдрийн биетүүдээс лабораторийн баяжуулах технологийн туршилтад 350 кг хүдэр авч шинжлүүлсэн байна. Хүдрийг -5 мм хүртэл буталсны дараагаар дээжийг конус-цагирган аргаар 3 удаа хольж хутгасны дараагаар ½ -ийг -1 мм хүртэл буталж, үлдсэн ½ -ийг (-5 мм-ийн ангиллын дээж) Джонсон хуваагч ашиглан 1 кг болтол хольж багасган, анхдагч шигшүүрийн шинжилгээ хийж гянтболдын агуулгыг тодорхойлсон байна. Ашиглалтын хугацаанд ил далд уурхайгаас олборлосон нийт 93.87 мян.тн хүдрийг гравитацийн аргаар баяжуулахад ашиглалтын нийт жилд 65.86%-ийн агуулгатай баяжмал гаргана.

Фото 3. Баяжуулах үйлдвэр

2.3 Цахилгаан хангамж

Тус уурхай нь уурхайн өөрийн цахилгаан эрчим хүчийг зөөврийн дизель цахилгаан үүсгүүрээр эрчим хүчний хэрэгцээг ханган ажиллаж байна.

Фото 4. Уурхайн цахилаан үүсгүүр

Уурхайн цахилгаан хэрэглэгч нь 1. Далд уурхайн олборлолтын тоног төхөөрөмж; 2. Компрессорын станц; 3. Далд уурхайн гэрэлтүүлэг; 4. Тэсрэх материалын агуулах; 6. Уурхайн тосгон, 7. Баяжуулах цех зэрэг байна.

2.4 Усан хангамж

Уурхайн ажилчдын хотхоны унд-ахуйн усны хэрэгцээг гадаргын усаар хангаж байна. Баяжуулах үйлдвэрийн технологийн усыг гадаргын усаар зөөвөрлөж хангах ба замын тоосжилтыг дарахад мөн гадаргын ус, шүүрлийн усыг ашигладаг.

Уурхайн усны хэрэгцээг хангахад шаардлагатай усны ундарга нь 1.58 л/сек байна. Ордоос 14 км Хөндийн гол, 7 км-ийн зайд байх Нүцгэний голоос технологийн болон ундны усаа зөөврөөр авч хэрэглэнэ. Уурхайн ашиглалтын үед цэвэр усны үндсэн хэрэглэгчид нь хүдэр баяжуулах үйлдвэр, далд уурхай, ажилчдын хотхон байна. Уурхайд хэрэглэх усыг зориулалтаар нь технологийн, техникийн, унд ахуйн хэрэглээний ус болон бусад хэрэглээний ус гэж ялган, уурхайд нийгэд нь шаардлагатай усны хэмжээг тооцоолсон болно.

2.5 Зам харилцаа

Зам харилцааны хувьд төвийн районоос нилээд алслагдсан боловч авто тээвэр, агаарын тээвэр амжилттай хөгжиж байна. Хөрш Булган сум Улаанбаатартай агаарын замаар холбогддог ч одоогийн байдлаар нислэг хийгдэхгүй байна. Хүн амын хувьд 1 км² нутаг дэвсгэрт 0.5-5 хүн ноогддог байна. Оцог хад уурхайгаас бусад сум, хот, суурин газрууд уруу шороон зам, засмал замаар холбогддог. Ил уурхайн дотоод замыг үйлдвэрлэлийн хаягдал болох эфель, галь зэргээр хучиж, сайжруулалт, арчилгааг тогтмол хийж байна.

3 ГОЛ БА БОЛЗОШГҮЙ СӨРӨГ НӨЛӨӨЛЛИЙН ТОВЧ ТОДОРХОЙЛОЛТ

Төслийн зүгээс байгаль орчинд үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг усан орчин, агаар мандал, хөрс ургамалын орчинд үзүүлэх байдлаар нь дараах байдлаар авч үзлээ.

Оцог хадны гянт болдын ордыг ашиглах төслийг хэрэгжүүлснээр байгаль орчинд үзүүлэх болзошгүй сөрөг нөлөөлөл нь уулын ажлын технологийн шалтгаанаар үүсэх бөгөөд Байгаль орчны нарийвчилсан үнэлгээнд тэдгээрийг дараах байдлаар авч үзсэн байна.

3.1 Агаарын чанар, түүнд үзүүлэх сөрөг нөлөөлөл

Агаарын бохирдол (уурхайн малталт, овоолгууд, тээврийн зам болон хөрс хуулалт, хүдэр ачих буулгах зэрэг технологи ажиллагаанаас тоос дэгдэнэ).

- Тэсэлгээний үед тоосжилт үүснэ
- Машин техникийн ажиллагаанаас хортой хий, утаа тортог гарна.
- Түр суурьшлын бүсэд хог хаягдал, шатах тослох материалын үнэр хүрээлэн буй орчинд тархана.

“Оцог хад” –ны гянтболдын уурхайн үйл ажиллагааны явцад агаар мандалд хаях бохирдуулагч эх үүсвэрүүдэд цэгэн болон талбайн, түр зуурын эх үүсвэрүүд багтана. Агаар бохирдуулагч эх үүсвэрүүдийг дараах байдлаар хуваан үзэж болно. Үүнд:

- Нүүрс түлж, дулаан гаргах бохирдлын цэгэн эх үүсвэр;
- Материал дамжуулах, тээвэрлэх хэсгүүд дэх бохирдлын цэгэн эх үүсвэрүүд;
- Агааржуулалтын амнуудын цэгэн эх үүсвэрүүд;
- Тээврийн хэрэгслээс ялгарах бохирдуулагчид;
- Ил талбай, замууд, түр болон байнга байх хаягдлын овоолгуудын талбайн эх үүсвэрүүд зэрэг болно.

Далд уурхайн үйл ажиллагааны явцад хүдэр болон чулуулгийг гадаргууд ил гаргах, дотоод тээвэр, уурхайн дотоод зам тавих, засах зэрэг газар шорооны ажил явагдана. Боловсруулах үйлдвэр, хаягдлын байгууламж байгуулах талбайг бэлдэх болон бусад дэд бүтцийн байгууламжуудыг барих үед хийх хөрс хуулалт, өнгөн хөрсийг зайлуулах үйл ажиллагааны үед хучилтын материалын хуурай шинж чанараас шалтгаалан их хэмжээний тоосжилт бий болно.

3.2 Газрын гадарга, хэвлий түүнд үзүүлэх сөрөг нөлөөлөл

Уулын ажил явуулах талбайн хэмжээгээр газрын эвдрэл үүсэж, газар эзэмших боломжийг хязгаарлана. Төслийн ашиглалтын нийт хугацаанд босоо болон хэвтээ амаар газрын хэвлийд далд уурхайн аргаар 53-200 м гүн нэвтэрч 93870 тн хурдас чулуулгийг ухаж эвдрэл үүсгэнэ. Үүнээс 2021 онд 150 хоног ажиллаж 33,326.0 тн уулын цулыг ашиглалтаар олборлохоор төлөвлөсөн. Ашиглалтын үеийн хайгуулын ажлаар уулын далд нэвтрэлт /штольн, штрек, босоо, налуу малталт/ -ийг 2х2.2 м –ийн хөндлөн огтлолоор 1000 т.м нэвтрэлтийн ажил буюу 11,440.0 тн уулын цул нурааж хайгуулын ажил гүйцэтгэхээр төлөвлөж байна.

Төслөөс газрын хэвлийд үзүүлэх сөрөг нөлөөлөл нь дундаас их түвшинд гэж үнэлэгдсэн. /БОННУ хуудас 66/

3.3 Усан орчинд үзүүлэх сөрөг нөлөөлөл

Уурхайн усны хэрэгцээг хангахад шаардлагатай усны ундарга нь 1.58 л/сек байна. Ордоос 14 км-ийн зайд байх Хөндийн гол, 7 км –ийн зайд байх Нүцгэний голоос технологийн болон унд ахуйн усаа 15 тн багтаамжтай ёомкс бүхий авто машинаар зөөврөөр авч хэрэглэнэ. Уурхайн ашиглалтын үед цэвэр усны үндсэн хэрэглэгчид нь хүдэр баяжуулах үйлдвэр, далд уурхай, ажилчдын хотхон байна. Уурхайд эхний жил хоногт 59.62 м³, 2-3 дахь жилд 105.32-124.2 м³, нийт ашиглалтын жилд хоногт 288.96 м³ усыг зөөврөөр хангахаар төлөвлөсөн байна.

Ордын талбай нь дээд тал нь 2894 м үнэмлэхүй өндөрт байрлах ба хайгуулын хэвтээ малталт /штольн-I/ -ыг үүнээс доош 100 м- ийн доор буюу 2795м үнэмлэхүй өндрийн түвшинд хэвтээ чиглэлд 433 тууш.м штольн, 2755 м үнэмлэхүй өндрийн түвшинд хэвтээ малталт /штольн-II/ -ыг 380 т.м штольн, 2695 м үнэмлэхүй өндрийн түвшинд хэвтээ малталт /штольн-III/ -ыг 195 т.м штольныг тус тус нэвтэрсэн боловч энэхүү далд малталтанд ямар нэгэн ус байх шинж тэмдэг харагдаагүй байна.

Гадаргын болон газрын доорх усанд үзүүлэх сөрөг нөлөөг БОННУ-нд 5 үзүүлэлтээр авч үзэн 60 хувь нь нөлөөгүйгээс бага зэргийн, 40.0 хувь нь дунд зэргийн сөрөг нөлөө үзүүлэхээр байна гэж дүгнэсэн. Учир нь тус уурхай усны хэрэглээгээ зөөврөөр хангах тул усны хэрэглээ бага байна.

3.4 Ургамлан нөмрөг түүнд үзүүлэх сөрөг нөлөөлөл

Хүдрийн овоолго үүсгэх үйл ажиллагаанаас ургамлан нөмрөг дарагдах, тоосжилтод өртөх зэрэг гол сөрөг нөлөөллүүд үзүүлнэ. Төслийн үйл ажиллагааны улмаас 1.5 га талбайн ургамлан нөмрөг шууд нөлөөлөлд өртөнө.

Оцог хадны гянтболдын уурхайн үйл ажиллагаанаас ургамлан нөмрөгт үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг дараах байдлаар үнэлсэн.

1. Ил уурхайн үйл ажиллагааны явцад хөрсний гадаад овоолго байршуулах үеийн хөрс хуулалтаар 0.52 га, бусад барилга байгууламж барих зам талбай засах үед 0.68 га, гар аргаар уурхайлалтад өртсөн 0.25 га нийт 1.5 га талбайн ургамлан нөмрөг шууд устана. Уурхайлалт болон бусад дагалдах үйл ажиллагаанаас ургамлан нөмрөг устаж, доройтох эрсдэлтэй бөгөөд цаашид ургамлын бүлгэмдэлд урт хугацааны нөлөөллийг бий болгоно.

2. Уурхайн барилга байгууламж барих болон хөрс ачих, буулгах, мөн тээвэрлэх үйл ажиллагаанаас үүсэх тоосжилтын улмаас ургамлын фотосинтезийн эрчим буурах, энэ нь чийгийн дутагдалтай, хур тунадасны хэмжээнээс ууршилт давамгайлах бүс нутаг учир уурхайн үйл ажиллагаа, тээврийн хөдөлгөөн, ачилт, буулгалт, хөрс хуулалт зэргээс үүдэж тоос агаарт дэгдэн, улмаар газрын гадаргад бууж, орчны тоосжилтыг үүсгэнэ.

- Хөрс хуулалт, дотоод гадаад тээвэрлэлтээс үүдэлтэй ургамлан нөмрөг биет хэмжээгээр сүйтгэгдэнэ.
- Бэлчээрийн ашиглалтад сөргөөр нөлөөлж идэмжит ургамал түрэгдэнэ.
- Түр суурьшил, техник парклат бүхий газруудад ургамлан нөмрөг талхлагдана.
- Орчны бохирдол, доройтлын улмаас ургамлын ургах орчин хязгаарлагдмал хүрээнд муудна.

Төслөөс ургамлан нөмрөгт үзүүлэх 4 нөлөөлөл байгаагийн 25.0 хувь нь бага, 75.0 хувь нь унд эрчимтэй байна. Ургамалд үзүүлэх сөрөг нөлөө нь тодорхой зүйл ургамал устаж гүй болох хүртэл сүйрлийн түвшний сөрөг нөлөө үзүүлэхгүй. Тиймээс ургамлан нөмрөгийг

нөхөн сэргээж, зориудын аргаар ургамалжуулах шаардлагатай бөгөөд энэ нь аяндаа цэгцрэх үйл явцыг ихээхэн хэмжээгээр хурдасгана.

4 ТУХАЙН ЖИЛИЙН БАЙГАЛЬ ОРЧНЫГ ХАМГААЛАХ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ ГОЛ ЗОРИЛТ, ХАМРАХ ХҮРЭЭ

Энэхүү төлөвлөгөөний гол зорилт нь байгаль орчинд нөлөөлөх байдлын нарийвчилсан үнэлгээний тайланд тусгасан байгаль орчныг хамгаалах төлөвлөгөө болон орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөрийг үндэслэн байгаль орчныг хамгаалах талаар авах удирдлага зохион байгуулалтын болон сөрөг нөлөөллийг бууруулах, арилгах арга хэмжээ, уг төлөвлөгөөг хэрэгжүүлэхэд шаардагдах хугацаа, хөрөнгө зардлыг бодитойгоор тооцож тусгах байлаа. Бид төслийн үйл ажиллагаанаас хүрээлэн буй орчинд үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг байж болох хамгийн бага хэмжээнд байлгах, байгаль орчныг хамгаалах төлөвлөгөөний хэрэгжилтийг тогтмол хянахаар төлөвлөн ажиллаж байна.

Фото 5. Төслийн талбайн ерөнхий төрх

5 СӨРӨГ НӨЛӨӨЛЛИЙГ БУУРУУЛАХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

Төслөөс байгаль орчинд үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээг БОННУ – нд тусгагдсанаар дараах үе шатаар хэрэгжүүлэхээр төлөвлөсөн болно.

№	Гол болон болзошгүй сөрөг нөлөөллүүд	Сөрөг нөлөөллийг арилгах, бууруулах арга хэмжээ	Сөрөг нөлөөллийн хамрах хүрээ	Хэмжих нэгж	Нэгжийн зардал, төг	Тоо хэмжээ	Нийт зардал, төг	Хэрэгжүүлэх хугацаа, давтамж	Баримлах эрх зүйн баримт бичиг
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	Агаарын чанар	Агаарын тоосжилтыг бууруулах зорилгоор замыг тогтмол услаж байх	Зам талбай	төгрөг	30,000	15	450,000	Тогтмол	Агаарын чанар. Техникийн ерөнхий шаардлага MNS 4585:2016
		Автотээврийн улсын үзлэг оношлогоог хийлгэж хүнд даацын тээврийн хэрэгслүүдэд хөдөлгүүрийн утааны тортогжилтын хэмжээ зөвшөөрөгдөх хэмжээнээс хэтэрсэн тээврийн хэрэгслийн засвар үйлчилгээг хийх, эсхүл ашиглалтаас гаргах	Хүнд даацын тээврийн хэрэгсэл	төгрөг	1,500,000	1	1,500,000	Тогтмол	
		Ил задгай хог хаягдлыг шатаахыг хориглох, ахуйн хог хаягдал болон бохирын цооногт ариутгал халваргүйжүүлэлтийг хийх	Уурхайн нутаг дэвсгэрт	төгрөг	100,000	4	400,000	Тогтмол	

		Дотоод тээвэрлэлтийн замд хайрган хучилт хийх эсвэл лигнэн гэх мэт барьцалдуулагч бодис ашиглах	Зам талбай	төгрөг	500,000	1	500,000	2023 онд	
2.	Гадаргын ба газрын доорх усны нөөц	Төслийн хэрэгцээт усны ашиглах гэрээг байгуулан төлбөрийг төлөх	Усны төлбөр	төгрөг	3,000,000	1	3,000,000	Жил бүр	“Усны чанар, хаягдал ус. Техникийн ерөнхий шаардлага” MNS 4943-2015.
3.	Хөрсөн бүрхэвч	Газар ашиглах гэрээ байгуулан холбогдох төлбөрийг барагдуулах.	Уурхайн нутаг дэвсгэрт	төгрөг	760,500	1	760,500	Жил бүр	
		Шимт хөрсний овоолгыг технологийн дагуу хадгалах, шимт чанарыг сайжруулах	Овоолго	төгрөг	500,000	1	500,000	Тогтмол	Хөрс бохирдуулагч бодисын зөвшөөрөгдөх дээд хэмжээ MNS 5850:2008
		Хөрсөн дээр тос масло асгарсан тохиолдолд асгарсан хэсэгт элс асган саармагжуулан, бохирдсон хэсгийг хаягдал руу ачуулах	Хөрсөн бүрхэвч	төгрөг	300,000	1	300,000	Тогтмол	
Нийт						7,410,500			

6 НӨХӨН СЭРГЭЭЛТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

№	Нөхөн сэргээлтийн зорилт	Нөхөн сэргээлтийн арга хэмжээ	Хэмжих нэгж	Тоо хэмжээ	Нэгжийн зардал, төг	Нийт зардал, төг	Хэрэгжүүлэх хугацаа ба давтамж	Баримтлах эрх зүйн баримт бичиг
	1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Техникийн нөхөн сэргээлт /уурхайн бүс/	Ухсан газрыг шимт хөрсөөр дүүргэх, ашиглагдахгүй байгаа зам талбайг янзлах	төгрөг	1	1,000,000	1,000,000	2023 онд	
		Мод бутыг арчлах	төгрөг	-	500,000	500,000		
	Нийт					1,500,000		

7 БИОЛОГИЙН ОЛОН ЯНЗ БАЙДЛЫГ ДҮЙЦҮҮЛЭН ХАМГААЛАХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

Тус төсөл нь далдаар олборлолт явагдах тул тухайн бүс нутгийг төлөөлж чадахуйц газар нутгийг сонгон дүйцүүлэн хамгаалах ажлыг орон нутагтай хамтран хэрэгжүүлнэ. Тухайн орон нутагт хууль бус ашигт малтмал олборлох үйл ажиллагаанд өртөж эвдрэлд орсон талбайд орон нутгийн саналаар Ендэрт ус гэдэг газарт техникийн нөхөн сэргээлтийг 1 га талбайд хийх.

№	Дүйцүүлэн хамгаалах зорилт	Хамгаалах арга, хэмжээ	Арга хэмжээний цар, хүрээ	Тоо хэмжээ	Нэгжийн зардал, төг	Нийт зардал, төг	Хэрэгжүүлэх хугацаа ба давтамж	Баримлах эрх зүйн баримт бичиг
	1	2	3	4	5	6	7	8

1.	Төслөөс үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг арилгах, багасгах арга хэмжээ авсны дараа үлдэж байгаа нөлөөллийг арилгах	Хууль бус ашигт малтмал олборлох үйл ажиллагаанд өртөж эвдрэлд орсон талбайд	Төслийн талбай /Алтай сумын Бодонч багийн нутаг дэвсгэрт-Өвөр булаг - т	1,5	8,000,00	12,000,000	2023 онд	
		Булгийн эхийг хамгаалах	Бодонч багийн нутуагт /Уудавын булаг /	1	1,000,000	1,000,000	2023 онд	
		Бодонч голын онцгой болон энгийн хамгаалалтын бүсийн тэмдэгжүүлэлт	Бодонч голын онцгой болон энгийн хамгаалалтын бүсийн тэмдэгжүүлэлт хийх	16	160,000	2,560,000	2023 онд	
2	Алтай сумын төвд	Алтай сумын төвд мод бут	Алтай сумын авто зам	1 га	7,300,000	7,300,000	2023 онд	Тэрбум мод хөтөлбөрийн

мод бут тарих	тарих	дагуу					хүрээнд
Мониторинг судалгаа хийх	Мониторинг судалгаа хийх	Хамгаалсан булаг шанд болон уурхайн нөлөөлд өртөж буй амьтан ургамал, уст цэцгийн	1 удаа		2,000,000	Жил бүр	ТОГТМОЛ
Нийт					24,860,000		

8 НҮҮЛГЭН ШИЛЖҮҮЛЭХ, НӨХӨН ОЛГОВОР ОЛГОХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

Уурхайн талбайд өмнө нь 2 айлын өвөлжөө байсан бөгөөд 2018 онд тус 2 өвөлжөөг нүүлгэснээр одоо тухайн төслийн талбайд ямар нэгэн нүүлгэн шилжүүлэх шаардлага гарахгүй тул нүүлгэн шилжүүлэлт ба нөхөн олговор олгох арга хэмжээ авагдахгүй юм.

9 ТҮҮХ, СОЁЛЫН ӨВИЙГ ХАМГААЛАХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

Ховд аймгийн Алтай сумын нутагт орших Богоч хэмээх ашигт малтмалын хайгуулын талбайд түүх, археологийн дурсгалуудыг археологийн судалгааны орчин үеийн арга зүйн дагуу нарийвчилсан хайгуулыг гүйцэтгэсэн боловч ямар нэгэн түүх, археологийн дурсгал илэрч мэдэгдээгүй байна.

Уурхайн ашиглалтын талбай нь Алтайн нурууны уулархаг хэсгээс бүрдсэн, хойт талаараа их уулстай тэдгээр уулсын дамнан байрлах учир хүмүүсийн оршуулгын болоод ахуйн үйл ажиллагааны ул мөр харьцангуй бага хадгалагджээ. Тус компани одоогоор тус хайгуулын талбайд ашигт

малтмалын хайгуулын далд малталтын хэвтээ амны 2.0х2.2 м хөндлөн огтлолтой уулын далд малталт /штолын/ нэвтэрсэн байна. Түүнийг түүх, археологийн дурсгал дайрагдсан өртөгдсөн эсэхэд нарийвчилсан шалгалт хийсэн бөгөөд энэхүү уулын далд малталтанд ямарваа нэгэн түүх, археологийн дурсгал өртөгдөөгүй болно. Хэрэв уурхайн үйл ажиллагааны үед Археологийн болон палеонтологийн ховор түүх соёлын дурсгалт олдворууд гарч ирэхэд төрийн холбогдох байгууллагуудад заавал мэдэгдэх ёстой үүргээ биелүүлэн ажиллана.

10 ОСОЛ, ЭРСДЭЛИЙН МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

Тухайн төсөл хэрэгжих хугацаанд өрөмдлөг-тэсэлгээний ажилд жилд энгийн найрлагат “эмульс” тэсрэх бодис ашиглана. Энэ тэсрэх бодисын найрлагад ордог химийн хортой ба аюултай бодисуудын эрсдэлийн үнэлээг БОННУ хийсэн. Уурхайн тэсрэх бодис, шатах тослох материалаас өөр химийн аюултай бодис хэрэглэхгүй.

Тиймээс ажилчидад аюулгүй ажиллагааны зааварчилгааг тогтмол өгч ажиллана.

№	Болзошгүй аюул осол, сөрөг нөлөөлөл	Урьдчилан сэргийлэх, хамгаалах арга, хэмжээ	Арга хэмжээний цар, хүрээ	Тоо хэмжээ	Нэгжийн зардал, төг	Нийт зардал, төг	Хэрэгжүүлэх хугацаа ба давтамж	Баримтлах эрх зүйн баримт бичиг
	1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Түймэр, гал түймэр гарах	Гал түймэртэй тэмцэх багаж хэрэгсэл бэлдэх	Ажлын байр	18	30,000	540,000	2023 онд	
2.	Ажилчдын аюулгүй байдлыг хангах	Болзошгүй аваар ослын үед яаралтай хэрэглэх анхны тусламжийн багаж хэрэгсэл, эм	Нийт ажилчид	2	230,000	460,000	Тогтмол	

		тариаг бэлэн байлгах эм						
		эмнэлгийн зардал						
	Нийт					1,000,000		

11 ХОГ, ХАЯГДАЛЫН МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

Хог хаягдлын анхан шатанд нь ангилан ялгаж, хаях ажлыг хэвшүүлж, дахин ашиглах хог хаягдлын хувь хэмжээг нэмэгдүүлнэ. Хог хаягдлыг зохистойгоор хаяж байгаа эсэхэд тогтмол хяналт хийж, ажлын байрны шалгалт тогтмол явуулна. Мөн аюултай хог хаягдалын бүртгэлийг тогтмол хийж үйлдвэрлэлийн жилийн төгсгөлт тайлагнан байгальд ээлтэй үйл ажиллагаа явуулна.

№	Хог хаягдлын ангилал	Сөрөг нөлөөллийг арилгах, бууруулах арга хэмжээ	Сөрөг нөлөөллийн хамрах хүрээ	Хэмжих нэгж	Нэгжийн зардал, төг	Тоо хэмжээ	Нийт зардал, төг	Хэрэгжүүлэх хугацаа	Баримлах эрх зүйн баримт бичиг
		1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Ахуйн	Ахуйн хог хаягдлыг ангилан ялгаж, тогтоосон цэгт зориулалтын саванд хадгалах	Хатуу хог хаягдал	төгрөг	2,000,000	1	2,000,000	2023 онд	“Хог хаягдлын тухай” хууль -
		Холбогдох байгууллагатай шинэчлэгдсэн хууль, журмын дагуу гэрээ		төгрөг	500,000	3	1,500,000	Жил бүр	

		байгуулан тээвэрлүүлэх							
2.	Үйлдвэрийн	Дугуй, төмөр зэрэг үйлдвэрийн хог хаягдлыг гэрээгээр тээвэрлүүлэх	Үйллвэрийн хог хаягдал	төгрөг	1,000,000	1	1,000,000	Жил бүр	
	Нийт						4,500,000		

12 ОРЧНЫ ХЯНАЛТ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ХӨТӨЛБӨР

Тус компани нь байгаль орчинд нөлөөлөх нөлөөллийн эрсдлийг бууруулах талаар байнгын хяналт тавин ажиллахын зэрэгцээ байгаль орчныг хамгаалах төлөвлөгөөг боловсруулан түүний дагуу байгаль орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөрийг хэрэгжүүлж байгаа нь байгаль орчны чиг үүргийг тодорхойлж байгаа бодлогын хэрэгжилтийн нэг хэсэг юм.

№	Хяналт шинжилгээний үзүүлэлтүүд	Хяналтын цэгийн байршил	Хугацаа ба давтамж	Давтамжийн тоо	Нэгжийн зардал, төг	Нийт зардал, төг	Тайлбар	Баримтлах стандарт, арга аргачлал
1	2	3	4	5	6	7	8	
Агаар	Агаар дахь тоосжилтын хяналт: Нийт тоос PM2.5, PM10 Тоосны уналт Бохирдлын цэгэн эх үүсвэр: SO2, NOx Тоосжилтын бохирдлын хэмжээ	- Уурхайн гадаад тээврийн замаас салхины доод талд - Уурхайн агааржуулалтын амны хэсгээс - Уурхайн ажилчдын кемпийн орчимд - Хаягдал чулуулгийн талбай орчимд талбайгаас салхины доод талд	Жилд 2 удаа	2	300,000	600,000	Уурхайн дотоод зам талбайн тоосжилтын байдалд өдөр бүр нүдэн баримжаагаар ажиглалт явуулж бүртгэл хөтлөх, зам талбайн тоос дарах ажилд хяналт тавих	MNS 4048-88. Тоосны хэмжээг тодорхойлох жингийн арга. MNS 3384-82. Сорьц авахад тавих ерөнхий шаардлага MNS 4585-2016. Агаар орчны чанарын үзүүлэлт. Ерөнхий шаардлага MNS 12.055-91. Ажлын байрны агаар дахь тоосны хэмжээг тодорхойлох
ө	- Хөрсний	-Шимт	Жилд	2	150,0	300,00		Хөрсний

	агрохими, нийт азот,хөдөлг өөнт фосфор, солилцох кали, карбанат, хүнд металл (Cr, Pb, Ni, Zn) бактери	хөрсний овоолгоос -Уурхайн овоолгоос -Шатах тослох материалын агуулах орчмоос -Ажилчдын тосгоноос	2 удаа			0		агрохими йн үзүүлэлт ийг тодорхой лох MNS 3310-91
Ус	- Усны ерөнхий химийн шинжилгээ, бактериолог ийн шинжилгээ. (рН, ЕС, TDS-ийн нийт шүлтлэг, хатуулгын хэмжээ гэх мэт) - Ахуйн хаягдал усны ерөнхий химийн шинжилгээ бактериолог ийн шинжилгээ. (рН, ЕС, TDS-ийн нийт шүлтлэг, хатуулагын хэмжээ гэх мэт)	-Ахуйн хэрэглээний усанд -Ус хуримтлуул ах нуур -Голын усанд	Жилд 2 удаа	2	200,00 0	400,00 0		Усны чанарыг тодорхой лох MNS 4586:199 8.
	Нийт					1,300,0 00		

13 ТУХАЙН ЖИЛИЙН БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨГ ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ УДИРДЛАГА ЗОХИОН БАЙГУУЛАЛТЫН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

“Талст молор” ХХК-ийн Байгаль орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөрийн зорилго:

- o БОНБНУ-ний судалгаагаар урьдчилан гаргасан нөлөөллүүдийг хүлээн зөвшөөрсөн хэмжээнд байлгах
- o Уурхайн нөлөөлөлд өртөж болзошгүй болон хяналтын байршилд мониторинг хийх цэгүүдийг сонгож байгалийн өөрийн өөрчлөлт ба уурхайн нөлөөллөөс үүсэх өөрчлөлтийг харьцуулан судлах бололцоо олдохуйц мэдээлэл бүрдүүлэх
- o Байгаль орчны стандарт, хууль, эрх зүйн баримт бичгийн өөрийн фондтой болж, хэлтсүүдийг бодит мэдээллээр шуурхай хангаж байдлыг сайжруулна.
- o Мониторингийн ажлын үр дүнг байгаль орчны менежментийн үйл ажиллагаатай уялдуулан хэрэгжүүлэх 2023 оны байгаль орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөрийг ус, агаар, хөрс, ургамал, амьтан гэх мэт судалгааны хүрээнд мэргэжлийн байгууллагуудтай хамтран хийхээр төлөвлөөд байна.

№	Төлөвлөсөн арга хэмжээ	Урьдчилан тооцсон төсөв	Хэрэгжүүлэх хуваарь			Хариуцсан албан тушаалтан	Тайлбар
			2023 он				
			Сар	Сар	Сар		
	1	2	3	4	5	6	7
1.	71 хүнийг ажлын хувцсаар хангах	2,840,000				Ерөнхий захирал	
2.	71 хүний хөдөлмөр хамгаалах хэрэгслээр хангах	1,500,000				Байгаль орчны асуудал хариуцагч	
3.	Аюулгүй ажиллагааны дүрэм журмын талаар тайлбарлаж таниулах, сургалт зохион байгуулах	500,000				Ерөнхий захирал	
	Нийт	4,840,000					

14 ТУХАЙН ЖИЛИЙН БАЙГАЛЬ ХАМГААЛАХ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТИЙГ НӨЛӨӨЛЛИЙН БҮСИЙН ОРШИН СУУГЧДАД ТАЙЛАГНАХ ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

“Талст молор” ХХК-ийн “Оцог хад” нэртэй гянтболдын үндсэн ордыг далд аргаар ашиглах төслийн үндсэн үйл ажиллагаа буюу ашигт малтмал ашиглах лицензтэй талбай нь Ховд аймгийн Алтай сумын нутагт байрладаг. Тиймээс энэхүү төслийн нөлөөлөлд өртөгчид мөн төсөлд оролцогч талууд нь сумын иргэд, малчид болох юм. 2023 онд сумтай холбоотой асуудлаар дараах хүснэгтэнд үзүүлснээр хамтран ажиллахаар төлөвлөн ажиллаж байна.

№	БОХТ-ний биелэлтийг тайлагнахад оролцогч талууд	Тайлагнах хэлбэр	Мэдээллийн агуулга	Зохион байгуулах хугацааны тов	Тайлагнах зардал, төг	Хариуцан зохион байгуулах албан тушаалтан, ажилтан	Зохион байгуулах газар

	1	2	3	4	5	6	7
1.	Харьяалагдах аймаг нийслэлийн Байгаль орчны газар	3-аас доошгүй хэвлэмэл болон цахим хэлбэрээр	БОМТ-ний хэрэгжилтийн талаарх бүрэн тайлан	11-р сарын 1-ний дотор	100,000	Төсөл хэрэгжүүлэгч	
2.	БОМТ-н хэрэгжилтийг хянах ажлын хэсэг	Төслийн талбайд	БОМТ-н хэрэгжилтийг газар дээр нь хянуулж, үнэлэлт дүгнэлт авах	11-р сарын 30-ны дотор	900,000	Төсөл хэрэгжүүлэгч	
3.	Байгаль орчны асуудал эрхэлсэн Төрийн захиргааны төв байгууллага	Тайлангаа танилцуулж бичгээр санал авна	Тухайн оны БОМТ-ний хэрэгжилт танилцуулах, дараа жилийн БОМТ-г батлуулах	12-р сарын 30ны дотор	100,000	Төсөл хэрэгжүүлэгч	
4.	Баг /сум/ -ийн иргэдэд тайлагнах	Орон нутагт	БОМТ-ний хэрэгжилтийн талаарх бүрэн тайлан	11-р сарын 1ний дотор	100,000	Төсөл хэрэгжүүлэгч	
	Нийт				1,200,000		

Ховд аймгийн Алтай сумын нутагт байрлах “Оцог хад” гянтболдын уурхайн 2023 онд хэрэгжүүлэх байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөнд нийт 46 сая 610 мянга 500 төгрөг төлөвлөж байна.

15 ХАВСРАЛТ

Хууль зүйн сайдын 2016. оны
... А/204... дугаар тушаалаар батлав.

МОНГОЛ УЛС
ХУУЛИЙН ЭТГЭЭДИЙН
УЛСЫН БҮРТГЭЛИЙН ГЭРЧИЛГЭЭ
000137208

2013.11.26 / Бүртгэсэн он, сар, өдөр /

9011444150 / Улсын бүртгэлийн дугаар /

5774047 / Регистрийн дугаар /

Талстмолор Хязгаарлагдмал хариуцлагатай компани
/ Хуулийн этгээдийн нэр, хариуцлагын хэлбэр /

Дүрэм / Үүсгэн байгуулах баримт бичиг /

Шийдвэр 01 2013.11.21
/ шийдвэрийн нэр / / дугаар / / он, сар, өдөр /

7210 / код / Геологийн суурь судалгаа хийх
/ Үндсэн эрхлэх үйл ажиллагааны чиглэл /

4530 / код / Автомашины дугуйны худалдаа, засвар үйлчилгээ
/ Туслах эрхлэх үйл ажиллагааны чиглэл /

Хугацаагүй 2 1 020,0
/ хугацаа / / гишүүдийн тоо / / өөрийн хөрөнгийн хэмжээ, мянган төгрөгөөр /

Улаанбаатар, Баянзүрх, 18-р хороо, 13 хороолол, 171 б, 13 тоот, Утас1: 99079440, Утас2: 99132103, Факс:
/ хуулийн этгээдийн албан ёсны хаяг /

Оюуны өмч, улсын бүртгэлийн
ерөнхий газар Хуулийн этгээдийн
бүртгэлийн газар
/ бүртгэсэн байгууллагын нэр /

Гэрчилгээ дахин олгосон 2017 он 1 сар 16 өдөр

Хуулийн этгээдийн үүсгэн байгуулах баримт бичигт оруулсан нэмэлт өөрчлөлтийн бүртгэл

Д/д	Нэмэлт өөрчлөлтийн агуулга	Бүртгэсэн	
		Огноо	Ажилтан тэмдэг
1	Батмэнд овогтой Мөнхтөр-а Захирал-р томилсныг бүртгэв.	2017.01.16	О.Шижиртуяа
2	Дахин гэрчилгээ олгов.	2017.01.16	О.Шижиртуяа
1	0899 Ашигт малтмал ашиглах /2017.06.28-2047.09.28/ эрхлэх үйл ажиллагаа шинээр бүртгэв.	2018.03.29	Б.Гэрэлзүл

Энэхүү гэрчилгээг хуурамчаар үйлдсэн этгээдэд Монгол Улсын хуулийн дагуу хариуцлага хүлээлгэнэ. Улсын бүртгэлийн гэрчилгээ засвартай бол хүчингүй.

АШИГТ МАЛТМАЛ, ГАЗРЫН ТОСНЫ ГАЗАР

АШИГТ МАЛТМАЛ АШИГЛАЛТЫН ТУСГАЙ

ЗӨВШӨӨРӨЛ

Дугаар **MV-020930**

Ашигт малтмалын тухай Монгол Улсын хуулийн 26 дугаар
зүйлийг үндэслэн

Ховд аймаг /хот/-ийн

Алтай сум /дүүрэг/-ын

Богоч нэртэй газарт орших

407.99 гектар талбай бүхий уурхайн талбайд

хуульд заасан нөхцөл, шаардлагын дагуу ашигт малтмал ашиглахыг

зөвшөөрч улсын бүртгэлийн 9011444150 тоот гэрчилгээтэй

“Талстмолор” ХХК -д

энэхүү тусгай зөвшөөрлийг 2047.09.28 дуустал

хугацаагаар олгов.

Тусгай зөвшөөрөл хавсралтгүй бол хүчингүй.

КАДАСТРЫН ХЭЛТСИЙН
ДАРГА

Д.МӨНХТАМИР

2017 оны 9 сарын 28 өдөр

Улаанбаатар хот

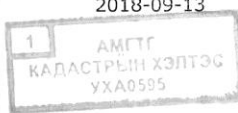
0000142

**ТУСГАЙ ЗӨВШӨӨРЛИЙН ГЭРЧИЛГЭЭНИЙ
1 ДҮГЭЭР ХАВСРАЛТ**

MV-020930

Тусгай зөвшөөрлийн гэрчилгээгүй бол хүчингүй.

Дэс дугаар	Тусгай зөвшөөрөлд орох өөрчлөлтийн үндэслэл	Огноо, гарын үсэг, тэмдэг
001-NM	<ul style="list-style-type: none"> Бүртгэв: Ашиглалтын тусгай зөвшөөрөл олгосон 2017.09.28, дуусах хугацаа 2047.09.28 Тусгай зөвшөөрлийн 1 дахь/дэх жилийн төлбөрийг төлөв Кадастрын хэлтсийн даргын 2017.09.26-ний 570 тоот шийдвэр 	
002-FE	<ul style="list-style-type: none"> Бүртгэв: Тусгай зөвшөөрлийн 2 дахь/дэх жилийн төлбөрийг төлөв. Хугацаа 2018.09.28 – 2019.09.28 хүртэл 	

**ТУСГАЙ ЗӨВШӨӨРЛИЙН ГЭРЧИЛГЭЭНИЙ
2 ДУГААР ХАВСРАЛТ**

MV-020930

Тусгай зөвшөөрлийн гэрчилгээгүй бол хүчингүй.

Дэс дугаар	Тусгай зөвшөөрөлд орох өөрчлөлтийн үндэслэл	Хүчин төгөлдөр талбайн хэмжээ /га/	Хасагдах талбайн хэмжээ /га/	Тусгай зөвшөөрлийн талбайн солбицлууд, огноо, гарын үсэг, тэмдэг		
				#	Уртраг	Өргөрөг
001-NM	<ul style="list-style-type: none"> Ашиглалтын тусгай зөвшөөрлийг анх олгосон 2017.09.28 	407.99 Га	0 Га	1	92° 18' 38.24"	46° 18' 35.23"
				2	92° 16' 25.15"	46° 18' 35.23"
				3	92° 16' 37.17"	46° 18' 57.37"
				4	92° 16' 53.34"	46° 19' 27.17"
				5	92° 18' 38.24"	46° 18' 27.17"
				2017-09-28		Д.Мягмарсүрэн

УУЛ УУРХАЙ, ХҮНД ҮЙЛДВЭРИЙН ЯАМ
АШИГТ МАЛТМАЛ, ГАЗРЫН ТОСНЫ ГАЗАР
ЭРДЭС БАЯЛГИЙН МЭРГЭЖЛИЙН ЗӨВЛӨЛИЙН
ДҮГНЭЛТ

2018 оны 05 сарын 16 өдөр

Дугаар Т/18-06-05

Улаанбаатар хот

*Ховд аймгийн Алтай сумын нутагт орших
MV-020930 тоот ашиглалтын тусгай
зөвшөөрөлтэй “Оцог хад” нэртэй
гянтболдын үндсэн ордыг далд уурхайн
аргаар ашиглах төслийн техник-эдийн
засгийн үндэслэлийг хэлэлцсэн тухай*

“Талст молор” ХХК-ийн захиалгаар Уул уурхайн зураг төслийн “Жи Эм прожект” ХХК боловсруулсан Ховд аймгийн Алтай сумын нутагт орших “Оцог хад” нэртэй гянтболдын үндсэн ордыг далд аргаар ашиглах төслийн техник-эдийн засгийн үндэслэлд Монгол улсын зөвлөх инженер П.Хангал зөвлөж, Монгол Улсын зөвлөх инженер Б.Магванжав шинжээчийн дүгнэлт гаргасан байна. Техник-эдийн засгийн үндэслэлийг Эрдэс баялгийн мэргэжлийн зөвлөлийн ТЭЗҮ хэлэлцэх салбар хуралдаанаар авч хэлэлцэж, дараах ДҮГНЭЛТ-ийг гаргаж байна.

1. Техник-эдийн засгийн үндэслэл нь Төслийн техник-эдийн засгийн үндэслэлийн танилцуулга, Ордын геологийн судалгаа, далд уурхайн нээлт, Үйлдвэрлэлийн нөөц, Олборлолт, Уурхайн засвар механик, Хүний нөөц, Дэд бүтэц, Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуй, Байгаль орчин, Төслийн эдийн засаг зэрэг 13 бүлэг, дүгнэлт, хавсралт материал, хавсралт тооцоо бүхий 170 хуудас тайлбар бичиг, хавсралт 10 зургуудаас бүрдэж байна.

2. MV-020930 тоот тусгай зөвшөөрлийн талбайн “Оцог хад” нэртэй гянтболдын үндсэн ордын нөөцийг Эрдэс баялгийн мэргэжлийн зөвлөлийн 2017 оны 07 дугаар сарын 25-ны өдрийн хурлын ХХ-13-17 тоот дүгнэлтийг үндэслэн гаргасан АМГ-ын даргын 2017 оны 08 дугаар сарын 17-ны өдрийн н/63 дугаар тушаалаар бодитой В зэргээр 40943.763 тн гянтболдын хүдэр, 147.4 тн металл, боломжтой (С) зэргээр 64172.995 тн гянтболдын хүдэр, 312.51 тн металл бөгөөд нийт (В+С) зэргээр 105116.76 тн гянтболдын хүдэр, 459.91 тн металл гэж нөөцийг ашигт малтмалын нөөцийн улсын нэгдсэн тоо бүртгэлд бүртгүүлсэн байна.

3. Төсөлд үйлдвэрлэлийн нөөцийг бодоходоо ашиглалтын үеийн бохирдлыг 15.6%-аар, хаягдалыг 24.63%-аар тус тус авч тооцсон ба ордыг 3 жилийн хугацаанд ашиглах бөгөөд энэ хугацаанд 115291.0 м³ уулын цул нурааж, магадласан В үйлдвэрлэлийн нөөцөд шилжүүлэн 93874.56 м³ хүдэр олборлохоор төлөвлөсөн байна. Жилийн хүчин чадал 34.0 мян.м³ хүдэр байна.

4. “Оцог хад” нэртэй гянтболдын үндсэн ордыг ашиглахад эдийн засгийн үр ашигтай нөөцөд тулгуурлан далд уурхайн зардал, бүтээгдэхүүн борлуулах үнийг 14000 ам.доллар буюу 33.6 сая.төг-өөр борлуулах эдийн засгийн тооцоог хийж ТЭЗҮ-ийг боловсруулсан байна.

5. Уурхайн ашиглалтын системийн сонголтыг хийхдээ ордын геологийн тогтоц болон байршил, хүдрийн биетийн унал, хүдрийн биетийн дундаж зузаан, уурхайн олборлолтод өртөх нөөцийн доод хил, чулуулгийн шинж чанар, хүдрийн биетийн

000567

сунал ба уналын дагуу хувиралт өөрчлөлт багатай, тасралт эвдрэл бага зэргийг харгалзан үзэж хүдэр хоршоолох ашиглалтын системээр ашиглах нь оновчтой гэж үзжээ.

6. Уурхайд дугуйт ачигч LIUGONG 1ш, тээврийн машин /пад/ 7YP1450-12D 3ш, далд уурхайн ачигч JHLTW60 2ш, перфоратор 765D 5ш, перфоратор YSP-45 3ш, ус таталын насос ЦНС-38-176 2ш, ЗМК-1А шпур цэнэглэх машин 1ш, усалгааны машин 1ш, худгийн насос 1ш, тэсэлгээний аппарат 1ш, ачааны машин Foton 1ш, цахилгаан генератор DCA-125K 1ш зэрэг үндсэн тоног төхөөрөмжүүдийг ашиглахаар ТЭЗҮ-д тусгажээ.

7. Ордын хүдрийн баяжигдах шинж чанарын судалгаа “Геологийн төв лаборатори”-д хийгдсэн байна. Туршилтын ажлыг “Талст молор” ХХК-ийн Ховд аймгийн Алтай сумын нутагт орших “Оцог хад” нэртэй гянтболдын үндсэн ордоос авсан 350 кг дээжинд хийсэн байна. Технологийн туршилтын ажлыг гравитацийн аргаар хийж гүйцэтгэсэн ба үр дүнд 65.86%-ийн агуулгатай, 81.56%-ийн металл авалттай, 0.47%-ийн гарцтай баяжмал гарган авч болно гэж үзсэн байна.

8. Олборлолтын явцад техникийн болон биологийн нөхөн сэргээлтийн ажлуудыг Монгол улсын стандарт зааварчилгааны дагуу гүйцэтгэж, уулын ажлын үр дүнд үүссэн ухашийг нөхөн дүүргэж тэгшлэх, тухайн бүсийн уур амьсгалын нөхцөл байдалд тохирсон мод, бутлаг ургамлаар биологийн нөхөн сэргээлтийн ажлуудыг хийж гүйцэтгэхээр зардлыг төсөлд тусгасан байна.

9. Байгаль орчныг хамгаалах нөхөн сэргээлт ба хаалтын зардалд нийт 68.92 сая төгрөг зарцуулахаар тооцсон байна. Үүнээс байгаль орчин хамгаалах зардалд 7.5 сая.төгрөг, техникийн нөхөн сэргээлтийн зардалд 37.9 сая төгрөг, биологийн нөхөн сэргээлтийн зардалд 23.52 сая.төгрөг, төслийн хаалтын зардалд 64.02 сая.төгрөг зарцуулахаар тусгажээ.

10. Уурхайн нийт хөрөнгө оруулалтын хэмжээ 567.24 тэрбум төгрөг ба төслийн нийт хугацаанд 9.659 тэрбум төгрөгийн борлуулалтын орлого олж, 7.893 тэрбум төгрөгийн зардал гарган, 1.554 тэрбум төгрөгийн цэвэр ашиг олж, хөрөнгө оруулалтаа ашиглалтын 1.61 жилийн хугацаанд нөхөхөөр тооцжээ.

11. Төслийн хугацаанд нийт 1.366 тэрбум төгрөгийн үйл ажиллагааны мөнгөн урсгал бий болох бөгөөд хорогдуулалтын норм тооцсон өнөөгийн цэвэр үнэ цэнэ NPV (10%)=545.6 сая.төг, NPV (15%)=393.4 сая.төг, NPV (20%)=272.8 сая.төг, өгөөжийн дотоод норм 39% гарсан нь төсөл эдийн засгийн хувьд үр ашигтайгаар хэрэгжих боломжтой гэж үзжээ.

12. Төсөл хэрэгжсэнээр улс, орон нутгийн төсөвт 1.774 тэрбум төгрөгийг татвар төлбөр хэлбэрээр төвлөрүүлэх ба 71 хүний ажлын байр шинээр бий болохоор төсөлд тусгажээ.

13. Төсөлд шаардлагатай мэргэжлээр Монгол улсын иргэдийг бэлтгэх, тэдгээрийг ажлын байраар хангах, нийгмийн асуудлыг шийдвэрлэх, нийгмийн өмнө хүлээсэн үүргээ биелүүлж байгаль орчныг нөхөн сэргээх, хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн талаар холбогдох байгууллагуудтай хамтран ажиллаж байхыг ЭБМЗ-өөс даалгаж байна.

14. Техник, эдийн засгийн үндэслэл нь уншихад ойлгомжтой, цэгц дараалал сайтай, мэргэжлийн түвшинд чанартай сайн боловсруулсан, уурхайг эхлэн байгуулж үйлдвэрлэл явуулах бүхий л шат дамжлага буюу үйл ажиллагааг хамарсан, уулын ажлын төлөвлөгөө боловсруулах зэрэгт туслах үндсэн баримт бичиг болжээ.

15. Хөдөрмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн стандарт, дүрэм журмуудыг чанд мөрдөж ажиллах мөн ашигт малтмалын нөөц ашигласны төлбөрийг улсад

хохиролгүйгээр борлуулалтын гэрээнд тусгаж ажиллахыг “Талст молор” ХХК-нд зөвлөмж болгов.

16. Энэхүү техник, эдийн засгийн үндэслэл нь ЭБЭХ-ийн сайдын 2012 оны 04 дүгээр сарын 17-ны өдрийн 074-р тушаалаар баталсан “Ашигт малтмалын баялгийн урьдчилсан үнэлгээ, ашигт малтмалын ордын нөөцийг ашиглах боломжийн урьдчилсан үнэлгээ, уул уурхайн төслийн техник, эдийн засгийн үндэслэлд тавигдах үндсэн шаардлагууд ба техник, эдийн засгийн үндэслэл хүлээн авах журам”-ын дагуу гүйцэтгэгдсэн байна гэж үзлээ.

17. Техник-эдийн засгийн үндэслэлд тусгагдсан техник, технологийн сонголт, уулын ажлын төлөвлөлт, цахилгаан болон усан хангамж, дэд бүтэц, байгаль орчныг хамгаалах, нөхөн сэргээлт, хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуй, төслийн эдийн засгийн үнэлгээг боловсруулсан Уул уурхайн зураг төслийн “Жи Эм прожект” ХХК хариуцах, түүний үнэн бодит байдал, чанарт гаргасан дүгнэлтийг шинжээч Монгол улсын зөвлөх инженер Б.Магванжав хариуцах.

18. Техник-эдийн засгийн үндэслэлд тусгасан уурхайн хүчин чадал, техник тоног төхөөрөмж, технологи, эдийн засгийн тооцоог өөрчлөх тохиолдолд уг техник-эдийн засгийн үндэслэлд тодотгол хийлгэж, ЭБМЗ-ийн салбар хуралдаанаар хэлэлцүүлж байх нь зүйтэй.

19. Захиалагч компани Техник-эдийн засгийн үндэслэлийг хүлээн авах тухай Геологи, уул уурхайн асуудал эрхэлсэн Төрийн захиргааны байгууллагын шийдвэр гарснаас хойш 5 хоногт багтаан Техник-эдийн засгийн үндэслэлийг Эрдэс баялгийн мэдээллийн технологийн төвд холбогдох шаардлагад нийцүүлэн хүлээлгэн өгөх үүрэгтэй. Энэ үүргээ хэрэгжүүлээгүй тохиолдолд Геологи, уул уурхайн асуудал эрхэлсэн Төрийн захиргааны байгууллагын дарга гаргасан шийдвэрээ түдгэлзүүлэх, цуцлах эрхтэйг анхааруулах нь зүйтэй.

Техник-эдийн засгийн үндэслэлд хийсэн шинжээчийн дүгнэлт, зөвлөлийн гишүүдийн саналыг үндэслэн Эрдэс баялгийн мэргэжлийн зөвлөлийн Салбар хуралдаанаас Ашигт малтмал, газрын тосны газрын даргад Ашигт малтмалын тухай хуулийн 35 дугаар зүйлийн 35.4, 48 дугаар зүйлийн 48.4, Газрын хэвлийн тухай хуулийн 45 дугаар зүйлийн 45.2 дахь хэсгүүд болон энэ дүгнэлт, холбогдох хуулийн заалтуудыг тус тус үндэслэн “Ховд аймгийн Алтай сумын нутагт орших MV-020930 тоот ашиглалтын тусгай зөвшөөрөлтэй “Оцог хад” нэртэй гянтболдын үндсэн ордыг далд уурхайн аргаар ашиглах төслийн техник-эдийн засгийн үндэслэл”-ийг хүлээн авах шийдвэр гаргахыг уламжлахаар шийдвэрлэв.

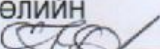
ТАНИЛЦСАН:

ЭРДЭС БАЯЛГИЙН МЭРГЭЖЛИЙН
ЗӨВЛӨЛИЙН ДАРГА Б.ДАЛГЭРЖАРГАЛ

ХУРАЛДААНЫГ УДИРДСАН:

ЭРДЭС БАЯЛГИЙН МЭРГЭЖЛИЙН
ЗӨВЛӨЛИЙН САЛБАР
ЗӨВЛӨЛИЙН ДАРГА Б.ЭЛБЭГЗАЯА

БОЛОВСРУУЛСАН:

ЭРДЭС БАЯЛГИЙН МЭРГЭЖЛИЙН
ЗӨВЛӨЛИЙН САЛБАР ЗӨВЛӨЛИЙН
НАРИЙН БИЧГИЙН ДАРГА С.ГАН-ОЧИР

Хүснэгт. Үйлдвэрлэлийн нөөцийн трюццо
Үйлдвэрлэлийн нөөц

Хүдрийн бүтэц дугаар	Ашиглалтын буюу дугаар	Нөцгийн зэрэг	Ашиглалтын буюу геологийн нөөц				Үлдэх нөөц (Хамгаалалтын цуг үлдэх нөөц)				Хангалтын хэмжээ (Ашиглалтын үеийн хангалт)				Ашиглалтын нөөц				Хүснэгт. Үйлдвэрлэлийн нөөцийн трюццо				
			Буюу хэмжээний талбай, м ²	Буюу хэмжээний талбай, м ²	Дундаж зузаан, м	Хүдрийн нөөц, тн	Хангалалтын цуг үлдэх хангалалтын нөөц, тн	Хүдрийн нөөц, тн	Эрсдийн хэмжээ, тн	Хүдрийн нөөц, тн	Ашиглалтын үеийн нөөц, тн	Эрсдийн хэмжээ, тн	Хүдрийн нөөц, тн	Шилжүүлсэн буюу дугаар	Нийт хангалт, %	Хүдрийн нөөц тн	WОЗ-ын дундаж агуулга, %	WОЗ-ын дундаж агуулга, %	Хүдрийн нөөц, тн	Бохирдоор нэмэгдэх уулын цуг, тн	Хүдрийн нөөц, тн	WОЗ-ын дундаж агуулга, %	Эрсдийн хэмжээ тн
I	Бл.1-100	B	864.77	910.28	1.12	2714.33	0.38	9.77	18.21	440.09	1.58	4.28	0.42	115.59	0.38	0.42	2158.65	20.47	2158.65	308.10	2468.75	0.32	7.77
		C	2372.13	2523.54	0.67	4480.00	0.95	42.56	6.99	319.05	2.97	6.05	2.58	271.25	0.95	2.58	3895.70	13.04	3895.70	933.94	4829.64	0.77	37.01
	Бл.1-101	B	2828.82	2977.70	1.12	8879.09	0.36	31.96	21.39	1899.39	8.84	3.48	1.12	309.99	0.36	1.12	6659.72	24.88	6659.72	951.97	7621.69	0.32	24.01
		C	1548.00	1646.81	0.67	2923.55	0.95	27.77	0.00	0.00	0.00	6.62	1.84	193.57	0.95	1.84	2729.98	6.62	2729.98	654.48	3384.46	0.77	25.93
	Бл.1-102	B	3747.52	3944.76	1.12	11762.71	0.36	42.35	10.88	1279.24	4.61	2.14	0.91	251.83	0.36	0.91	10231.64	13.02	10231.64	1460.38	11692.00	0.32	36.83
		C	1070.29	1138.61	0.67	2021.35	0.95	19.20	15.49	313.05	2.97	3.73	0.72	75.48	0.95	0.72	1632.82	19.22	1632.82	391.45	2024.26	0.77	15.51
	Бл.1-103	B	3810.47	4011.02	1.12	11960.30	0.36	43.06	10.88	1300.84	4.68	2.06	0.89	246.13	0.36	0.89	10413.33	12.83	10413.33	1486.29	11899.63	0.32	37.48
		C	86.35	70.59	0.67	125.31	0.95	1.19	0.00	0.00	0.00	3.96	0.05	4.83	0.95	0.05	120.48	3.96	120.48	28.88	149.36	0.77	1.14
	Бл.1-104	B	1792.83	1887.19	1.12	5627.33	0.36	20.26	10.92	614.47	2.21	2.15	0.44	121.03	0.36	0.44	4891.82	13.07	4891.82	698.21	5590.03	0.32	17.61
		C	2006.70	2134.79	0.67	3789.85	0.95	36.00	18.29	693.34	6.58	3.19	1.15	120.85	0.95	1.15	2975.67	21.48	2975.67	713.38	3689.04	0.77	28.27
	Бл.1-200	C	521.31	554.59	0.67	984.55	0.95	9.35	72.21	710.98	6.75	4.82	0.45	47.47	0.95	0.45	226.10	77.04	226.10	54.20	280.30	0.77	2.15
		C	1604.57	1706.99	0.67	3030.39	0.95	28.79	19.04	576.97	5.48	9.46	2.72	286.56	0.95	2.72	2166.87	28.50	2166.87	519.48	2686.35	0.77	20.59
	Бл.1-201	C	1629.95	1733.99	0.67	3078.32	0.95	29.24	14.64	450.64	4.28	12.16	3.58	374.43	0.95	3.58	2253.25	26.80	2253.25	540.19	2793.44	0.77	21.41
		C	2731.24	2968.74	0.70	5521.47	0.17	9.39	20.80	1148.34	1.95	8.55	0.80	471.94	0.17	0.80	3601.19	29.35	3601.19	892.72	4793.91	0.14	6.63
	Бл.3-100	C	2676.82	2809.59	0.70	5411.46	0.17	9.20	20.80	1125.74	1.91	8.40	0.77	454.54	0.17	0.77	3490.86	31.78	3490.86	876.70	4707.88	0.14	6.51
		C	2531.02	2751.11	0.70	5116.71	0.17	8.70	21.89	1119.93	1.90	9.89	0.86	505.93	0.17	0.86	3055.33	32.38	3055.33	798.82	4286.68	0.14	5.93
	Бл.3-102	C	2234.92	2429.26	0.70	4518.11	0.17	7.88	23.24	1046.82	1.78	9.14	0.70	412.96	0.17	0.70	3308.53	39.67	3308.53	699.16	3754.49	0.14	5.19
		C	3518.95	3743.56	0.88	8798.78	0.36	31.88	33.24	2924.34	10.53	6.43	2.04	585.92	0.36	2.04	5308.53	39.67	5308.53	961.25	6289.78	0.30	19.11
	Бл.4-100	C	2985.32	3175.87	0.88	7464.49	0.36	26.87	28.25	2108.85	7.59	6.25	1.41	391.77	0.36	1.41	4963.87	33.50	4963.87	898.84	5862.71	0.30	17.87
		C	2783.01	2939.37	0.88	6608.63	0.36	24.87	28.82	1991.19	7.17	8.81	2.19	608.51	0.36	2.19	4308.92	37.63	4308.92	780.25	5089.17	0.30	15.51
Нийт V нөөц			13044.4	13730.95	1.12	40943.76	0.36	147.40	14.06	5534.03	19.92	2.55	3.75	1044.57	0.36	3.75	34385.17	16.07	34385.17	4904.93	39270.09	0.32	123.7
			30280.6	32427.40	0.74	64172.995	0.49	312.50	21.58	14528.24	61.89	7.46	21.83	4786.02	0.46	21.83	44860.73	30.09	44860.73	9743.74	54604.47	0.42	228.7
Нийт нөөц			43304.9	46158.35	0.86	105116.76	0.44	459.90	17.82	20060.27	81.82	5.55	5630.59	0.44	25.59	79225.90	24.63	79225.90	14648.57	93874.55	0.38	352.4	

Тайлбар: Ордын бодитой "B" болон боломжит "C" зэрэглэл төстөгдсөн нөөцийг түгээх үйлдвэрлэлтэй тус тусын хувийг харгалзан авч үзжээ. 2015 оны 5-р сарын 11-ний өдрийн 203 дугаар тушаалын дагуу геологийн боломжтой C зэрэглэлийн нөөцийг мөхөөрсөн үйлдвэрлэлтэй, B, C зэрэглэлийн нөөцийг мөхөөрсөн үйлдвэрлэлтэй, B, C зэрэглэлийн нөөцийг мөхөөрсөн үйлдвэрлэлтэй.

ТӨСӨЛ БОЛОВСРУУЛАГЧ "ЖИЭМ ТӨРӨЖӨТ" ХХК

“ТАЛСТ МОЛОР” ХХК-Д

**МОНГОЛ УЛСЫН
БАЙГАЛЬ ОРЧИН,
АЯЛАЛ ЖУУЛЧЛАЛЫН ЯАМ**

15160 Улаанбаатар хот, Чингэлтэй дүүрэг,
Нэгдсэн Үндэстний гудамж 5/2, Засгийн газрын II байр,
Утас: 26 19 66, Факс: (976-51) 26 61 71,
E-mail: contact@mne.gov.mn, http://www.mne.mn

2018.09.06 № 13/5319

танай _____-ны № _____-т

**Ерөнхий үнэлгээний дүгнэлт
хүргүүлэх тухай**

Танай компаниас боловсруулж ирүүлсэн Ховд аймгийн Алтай сумын нутагт орших XV-019692 дугаартай тусгай зөвшөөрөлтэй “Оцог хад” нэртэй гянтболдын үндсэн ордыг ашиглах төсөлд “Байгаль орчинд нөлөөлөх байдлын үнэлгээний тухай” хуулийн 7 дугаар зүйлийн 7.3, “Байгаль орчны нөлөөллийн үнэлгээ хийх журам”-ын 3 дахь хэсгийг үндэслэн, байгаль орчны нөлөөллийн үнэлгээ хийх аргачлалын дагуу ерөнхий үнэлгээ хийлээ.

Ерөнхий үнэлгээний дүнгээр уг төсөлд шинээр батлагдсан аргачлалын хүрээнд байгаль орчны нөлөөллийн нарийвчилсан үнэлгээ хийлгэх шаардлагатай гэж үзэв.

Төсөл хэрэгжүүлэгч нь Ерөнхий үнэлгээний гүйцэтгэлийн хуудаст заасан нарийвчилсан үнэлгээний явцад тодруулах асуудлууд, онцгойлон анхаарах чиглэлийг харгалзан байгаль орчны нөлөөллийн нарийвчилсан үнэлгээг эрх бүхий мэргэжлийн байгууллагаар хийлгэж, байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний төслийг боловсруулан 2018 оны 1 дүгээр улиралд багтаан тус яаманд ирүүлэхийг үүгээр мэдэгдье.

Ерөнхий үнэлгээний гүйцэтгэлийн хуудсыг хавсаргав.

ЕРӨНХИЙ ШИНЖЭЭЧ

Г.НЯМДАВАА

200500

БАЙГАЛЬ ОРЧИН, АЯЛАЛ ЖУУЛЧЛАЛЫН ЯАМ

ЕРӨНХИЙ ҮНЭЛГЭЭНИЙ ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН ХУУДАС

2017 оны 09-р сарын 04

Улаанбаатар хот

Төслийн дугаар

Дугаар 2017/Т-147

Төсөл хэрэгжүүлэгчийн нэр, хаяг: “Талст молор” ХХК, регистрийн дугаар-5774047, Улаанбаатар хот, Баянзүрх дүүрэг, 18-р хороо, 13 дугаар хороолол, 1716-13 тоот.

Төслийн нэр: Гянтболдын үндсэн орд ашиглах

Төсөл хэрэгжих нутаг дэвсгэр, байршил: Ховд аймгийн Алтай сумын нутагт Орших XV-019692 дугаартай тусгай зөвшөөрөл бүхий талбайд хэрэгжинэ.

Холбоо барих утас: 976-99132103, 976-99079440

Орон нутгийн санал: Ховд аймгийн Алтай сумын Засаг даргын 2017 оны 08 дугаар сарын 04-ний өдрийн 1/254 тоот саналыг харгалзав.

	Ерөнхий үнэлгээний гол шалгуурууд	Нийцсэн	Нийцээгүй	Нарийвчилсан үнэлгээ хийх шаардлагатай	Үндэслэл, тайлбар
Байгаль орчныг хамгаалах хууль тогтоомжийн нийцэл	Монгол улсад хүчин төгөлдөр мөрдөгдөж байгаа байгаль орчныг хамгаалах болон байгаль орчинд нөлөөлөх байдлын үнэлгээний тухай хууль тогтоомжийн холбогдох заалт			Тийм	Нарийвчилсан үнэлгээний явцад хууль тогтоомжийн нийцлийг нарийвчлан тодорхойлох
Төрийн бодлого, шийдвэрийн нийцэл	Төрөөс баримтлах бодлогын баримт бичиг, Стратегийн үнэлгээний дүгнэлт, зөвлөмжийн холбогдох заалт	Тийм			
Төслийн байршил, түүнтэй холбогдох шалгуурууд	Хуулиар хамгаалагдсан газар нутаг байгаа эсэх (урсац бүрэлдэх эх, ойн болон усны сан бүхий газрын хамгаалалтын бүс, хилийн хамгаалалтын бүс, орон нутгийн тусгай хамгаалалттай газар г.м)			Тийм	
	Төсөл хэрэгжих нутаг дэвсгэр нь хүний нөлөө, байгаль цаг уурын өөрчлөлтөд эмзэг, мэдрэмтгий эсэх			Тийм	
	Төсөл хэрэгжих нутаг дэвсгэр, түүний ойр орчимд улс, орон нутгийн хэтийн хөгжилд ашиглахаар төлөвлөсөн, сөрөг нөлөөлөлд өртөж болзошгүй газар байгаа эсэх			Тийм	
	Болзошгүй хуримтлагдах нөлөөлөл үүсгэх эсэх			Тийм	
Төслийн байгаль орчны нөлөөллийн урьдчилсан үнэлгээ	Агаарын чанар				
	Бохирдуулагч болон аюултай, хортой бодис агаар мандалд ялгаруулах, эсэх			Тийм	
	Дуу чимээ, доргио чичиргээ, гэрлийн болон дулааны нөлөөлөл, цахилгаан соронзон цацраг үүсэх, эсэх			Тийм	
	Усанд орчин				
	Гадаргын болон газрын доорх усны нөөцийн хомсдол үүсэх, эсэх			Тийм	
	Цэнгэг усны нөөцийг ашиглах, эсэх			Тийм	
Гадаргын болон газрын доорх усанд бохирдол үүсэх, эсэх			Тийм		

Нийгмийн нөлөөллийн урьдчилсан үнэлгээ	Хөрсөн бүрхэвч			
	Хөрсөн бүрхэвч эвдрэх, эсэх			Тийм
	Хөрс бохирдуулах эсэх			Тийм
	Хөрс доройтох, цөлжих эсэх			Тийм
	Ургамлан нөмрөг			
	Ургамалан нөмрөг, ой мод өртөх эсэх			Тийм
	Ховор, нэн ховор ургамлын төрөл зүйлс өртөх, эсэх			Тийм
	Амьтны аймаг			
	Зэрлэг амьтдын амьдрах орчинг доройтуулах, эсэх			Тийм
	Ховор, нэн ховор амьтан өртөх, эсэх			Тийм
	Нутгийн оршин суугчид			
	Газар эзэмших, ашиглах эрх зөрчигдөх, эсэх			Тийм
	Нутгийн оршин суугчдын нийгмийн байдалд сөрөг нөлөөлтэй, эсэх			Тийм
	Нөлөөлд өртөж болзошгүй төв, суурин газар байгаа, эсэх			Тийм
	Нүүлгэн шилжүүлэх асуудал үүсэх, эсэх			Тийм
Түүх, соёлын биет өв				
Сөрөг нөлөөлд өртөх түүх, соёлын үнэт зүйлс бий эсэх			Тийм	
Хүний эрүүл мэндэд нөлөөлөх нөлөөлөл				
Нутгийн иргэд, оршин суугчдын эрүүл мэндэд сөргөөр нөлөөлөх эсэх			Тийм	
Төслийн бүх үе шатанд хүний эрүүл мэнд, амь насанд эрсдэл үүсэх эсэх			Тийм	
Нэгдсэн дүгнэлт:				
Ховд аймгийн Алтай сумын нутагт орших XV-019692 дугаартай тусгай зөвшөөрөлтэй “Оцог хад” гянтболдын үндсэн ордыг ашиглах төсөлд хийсэн Ерөнхий үнэлгээний гүйцэтгэлээр уг төсөлд батлагдсан аргачлалын дагуу Байгаль орчны нөлөөллийн нарийвчилсан үнэлгээ хийлгэх шаардлагатай гэж үзлээ.				
Онцгойлон анхаарах зүйлс:				
<p>1.Гянтболдын орд ашиглах төслөөс байгаль орчинд учруулах нөлөөллийг нарийвчилсан үнэлгээний үндсэн дээр тодруулах замаар төслийг байгаль орчинд халгүй аргаар хэрэгжүүлэх боломжтой эсэх талаар дүгнэлт гаргах;</p> <p>2.“Байгаль орчны хохирлын үнэлгээ, нөхөн төлбөр тооцох аргачлал”-ын дагуу ордын үйл ажиллагаанаас ургамал, хөрс, ус, амьтан, агаар орчинд учруулах хохиролыг байгалийн бүрэлдэл тус бүрээр тогтоож, улмаар тухайн газрыг эвдрэлд оруулснаар учирч болох хохирлыг урьдчилан тооцож нийлбэр үнэлгээ гарган, төслийг хэрэгжүүлэх байгаль орчны хариуцлагын болон эдийн засгийн үндэслэлийг тодруулж дүгнэлт гаргах;</p> <p>3.Байгаль орчныг хамгаалах төлөвлөгөө, Орчны хяналт-шинжилгээний хөтөлбөрийг 5 жилээр боловсруулж, тэдгээрийг хэрэгжүүлэхэд шаардагдах зардлыг уурхайн хүчин чадал, уулын ажлын өрнөлтийн байдалтай уялдуулан тооцож төлөвлөх;</p> <p>4.Ордыг ашиглах явцад баримтлах хөдөлмөр хамгаалал, аюулгүй ажиллагааны зааварчилгаа, ажиллагсадын эрүүл мэнд, ажлын байрны эрүүл ахуйн талаар зөвлөмж, дүгнэлт боловсруулах;</p> <p>5. Уурхайн үйл ажиллагааны болон хаалтын нөхөн сэргээлтийн төлөвлөгөө, хөтөлбөрийг боловсруулж, түүнийг хэрэгжүүлэх болон холбогдох хууль тогтоомжийн дагуу орон нутагт хүлээлгэн өгөх ажлын графикчилсан төлөвлөгөө боловсруулах;</p> <p>6.Төсөл хэрэгжүүлж буй орон нутгийн багийн иргэдийн нийтийн хурлын саналыг авч тайланд хавсаргах, төслөөс байгаль орчин, хүний эрүүл мэндэд үзүүлж буй сөрөг нөлөөллөөс урьдчилан сэргийлэх, буруулах арга хэмжээний талаар зөвлөмж боловсруулж, тайланд тусгах;</p> <p>7.Ашигт малтмал тээвэрлэх хатуу хучилттай замын төлөвлөлтийг тодруулж, тайланд тусгах;</p>				

8. Төслийн үйл ажиллагаанд ашиглах химийн болон тэсэрч дэлбэрэх бодисын хэрэглээг эх үүсвэрийн хамт нарийвчлан тооцож, тайланд тусгах;
9. Байгаль орчны хамгаалах тухай” хуулийн 10¹ дүгээр зүйлд заасны дагуу байгаль орчны төлөвлөгөөт аудитыг 2 жил тутамд төслийн үйл ажиллагаанд хийх асуудлыг холбогдох зардлын хамт тайланд тусгах;
10. Тусгай зөвшөөрлөөр олгогдсон талбайд төслийн хүрээнд баригдах дэд бүтцийн барилга байгууламжийн зураг, төслийг нарийвчилсан үнэлгээний хүрээнд нэг бүрчлэн тодорхой болгож, барилгын ажлын явцад байгаль орчинд үзүүлэх нөлөөллийг тогтоож, түүнээс урьдчилан сэргийлэх, бууруулах арга хэмжээг шаардагдах зардлын хамт тайланд тусгах;
12. Ордын ашиглалт дууссаны дараах хаалтын нөхөн сэргээлтийн төсөл, хөтөлбөрийг уурхай хаахаас 2-оос доошгүй жилийн өмнө нарийвчлан боловсруулж иж бүрэн төлөвлөлт хийх;
13. Төслийн ус ашиглах боломжит нөөцийн дүгнэлтийг гаргуулан тайланд хавсаргах;
14. Уул уурхайн бүтээгдэхүүний тээвэрлэлтийн маршрутыг тодруулж, тайланд тусгах;

Заавал хэрэгжүүлэх шаардлагатай дээр дурдсан арга хэмжээг цаг хугацаанд нь ханган биелүүлээгүй тохиолдолд ерөнхий үнэлгээний дүгнэлтийг хүчингүй болгож “Байгаль орчинд нөлөөлөх байдлын үнэлгээний тухай” хуулийн дагуу хариуцлага тооцохыг урьдчилан мэдэгдье.

Ерөнхий үнэлгээ хийсэн
Байгаль орчин, аялал жуулчлалын
яамны шинжээч

Д.ТЭМҮҮЛИН

Ерөнхий үнэлгээний үр дүнг
зөвшөөрсөн:
“Талст молор” ХХК-ийн захирал

Б.МӨНХТӨР

МОНГОЛ УЛСЫН
БАЙГАЛЬ ОРЧИН,
АЯЛАЛ ЖУУЛЧЛАЛЫН ЯАМ

15160 Улаанбаатар хот, Чингэлтэй дүүрэг,
Нэгдсэн Үндэстний гудамж 5/2, Засгийн газрын II байр,
Утас: 26 19 66, Факс: (976-51) 26 61 71,
E-mail: contact@mme.gov.mn, http://www.mme.mn

0018.01.04 № 068/77
танай _____-ны № _____-т

ТАЛСТ МОЛОР ХХК-Д

Ховд аймгийн Алтай сумын нутагт орших МУ-
020930 тоот ашиглалтын тусгай зөвшөөрөл нь

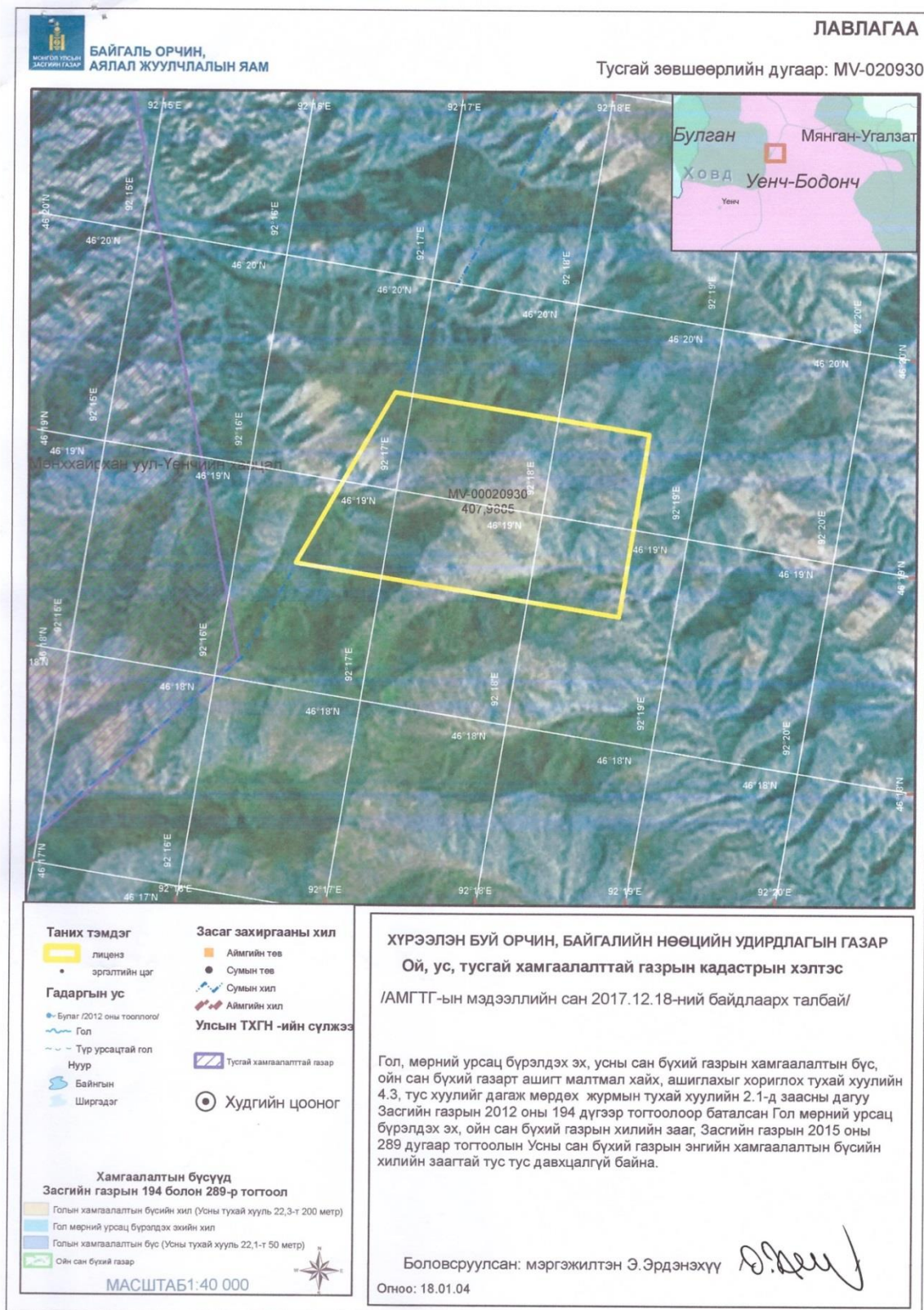
Гол, мөрний урсац бүрэлдэх эх, усны сан
бүхий газрын хамгаалалтын бүс, ойн сан бүхий
газарт ашигт малтмал хайх, ашиглахыг хориглох
тухай хуулийн 4.3, тус хуулийг дагаж
мөрдөх журмын тухай хуулийн 2.1-д заасны дагуу
Засгийн газрын 2012 оны 194 дүгээр тогтоолоор
баталсан Гол мөрний урсац бүрэлдэх эх, ойн сан
бүхий газрын хилийн зааг, Засгийн газрын 2015 оны
289 дугаар тогтоолын Усны сан бүхий газрын энгийн
хамгаалалтын бүсийн хилийн заагтай тус тус
давхцалгүй байна.

Зурган мэдээллийг хавсаргав

ОЙ, УС, ТУСГАЙ ХАМГААЛАЛТАЙ
ГАЗРЫН КАДАСТРЫН ХЭЛТСИЙН
ДАРГА Н.БАТЗАЯА

00000016

ТАЛСТ МОЛОР ХХК-Д

МОНГОЛ-УС
ТӨРИЙН ӨМЧИТ АЖ АХУЙН ТООЦООТ
ҮЙЛДВЭРИЙН ГАЗАР

16050 Улаанбаатар хот, Баянгол дүүрэг,
Чингунжавын гудамж, Монгол - Ус ТӨҮГ-ын байр,
УБД: 9013001040, Утас: 7018 0076, 7018 8643,
Факс: (976) 7018 0074, Вэбсайт: www.mglwater.mn

2019.05.14 № 1/276
танай 2019.05.13-ны № 19/40 -г

Усны ашиглах боломжит нөөцийн
дүгнэлт хүргүүлэх тухай

Усны тухай хуулийн 10.1.22 болон 28.2.2, Байгаль орчин, ногоон хөгжил, аялал жуулчлалын сайдын “Нэгж бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэх, ажил гүйцэтгэх, үйлчилгээ үзүүлэхэд зарцуулах усны норм батлах тухай” 2015 оны 07 дугаар сарын 30-ны өдрийн А-301 дүгээр тушаал, Байгаль орчин, аялал жуулчлалын яамны 2018 оны 09а/3689 тоот лавлагааг үндэслэн Ховд аймгийн Алтай сумын нутагт орших “Талст молор” ХХК-ийн Оцог хад нэртэй гянтболдын үндсэн ордыг далд аргаар ашиглах төслийн байгаль орчны нөлөөллийн нарийвчилсан үнэлгээний тайланг хянаж үзэхэд:

1. Төсөл нь 3 жилийн хугацаанд нийт 93,874.48тн, эхний жилд 15,111.46тн, 2 дахь жилд 36,053.96тн, 3 дахь жилд 42,709.06тн гянтболдын хүдэр далд аргаар олборлон, гравитацийн аргаар баяжуулах бөгөөд эхний жилд 230 хоног, 2 дахь болон 3 дахь жилд 300 хоног, 3 ээлжээр, 8 цагаар тус тус ажиллана.
2. Технологийн хэрэгцээнд нөхөн сэлбэлтээр (30%) эхний жилд 55.1м³/хон, 2 дахь жилд 100.8м³/хон, 3 дахь жилд 119.5м³/хон шаардагдах усыг 7.0 км-т байрлах Нүцгэний голоос (о.ж.д 1.5м³/с) шугам хоолойгоор авч ашиглахаар тооцсон.
3. Унд ахуйд хэрэглэх 71хүн х 20.0л/хон=1.42м³/хон, Зам талбайн усалгаа, тоосжилт дарахад жилд 1,500.0м²-д усалгаа хийхэд ашиглах 341.0м³/жил (3.1м³/хон), технологийн хэрэгцээнд нөхөн сэлбэлтээр авч ашиглах 55.1м³/хон -119.5м³/хон, нийт ашиглах 59.62м³/хон -124.02м³/хон усыг Нүцгэний голоос (о.ж.д 129,600.0м³/хон) авч ашиглахаар тооцсон нь олон жилийн дундаж урсацын 0.046-0.096 хувьтай тэнцэж байна.

Иймд “Талст молор” ХХК-ийн Оцог хад нэртэй гянтболдын үндсэн ордыг далд аргаар ашиглах төслийн усны ашиглах боломжит нөөцийн хэмжээ хүрэлцээтэй байна.

Баяжуулах үйлдвэрийн эргэлтийн усан сангийн ууршилт, шүүрэлтийн алдагдлыг багасгах, тухайн үеийн голын усны өнгөрөлтийн 10 хувиас хэтрүүлэхгүй авч ашиглах шаардлагатай.

00000350

Усны тухай хуулийн 30.6-д заасны дагуу голын эрэг, голдирлыг үл хөндөн шахуурга, яндан хоолойгоор дамжуулан авах, унд ахуйн зориулалтаар өөрийн усны эх үүсвэртэй болох, 30.1.4-д заасны дагуу төслийн ус хангамжийн эх үүсвэр бүрийг тоолууржуулах, усны барилга байгууламжийн зураг төслийг мэргэжлийн байгууллагаар хийлгэж дүгнэлт гаргуулах, усны хяналт-шинжилгээг тогтмол хийж усны нөөц, чанарт хяналт тавьж ажиллах, мөн хуулийн 28.4-д заасны дагуу ус ашиглуулах дүгнэлт гаргаж, дүгнэлтийг үндэслэн ус ашиглах зөвшөөрөл авч ажиллахыг “Талс молор” ХХК-д даалгаж байна.

ЗАХИРАЛ

Г.БИЛЭГСАЙХАН

“АШИД АНАНДА” ХХК –Д

МОНГОЛ - УС
ТӨРИЙН ӨМЧИТ АЖ АХУЙН ТООЦООТ
ҮЙЛДВЭРИЙН ГАЗАР

16050 Улаанбаатар хот, Баянгол дүүрэг,
Чингунжавын гудамж, Монгол - Ус ТӨҮГ-ын байр,
УБД: 9013001040, Утас: 7018 0076, 7018 8643,
Факс: (976) 7018 0074, Вэбсайт: www.mglwater.mn

2018.05.23 № 1/200
танай 2018.05.01-ны № 27/18 -Т

Усны ашиглах боломжит нөөцийн
дүгнэлт хүргүүлэх тухай

Ховд аймгийн Алтай сумын нутагт орших “Талст молор” ХХК-ийн Оцог хад нэртэй гянтболдын үндсэн ордыг далд аргаар ашиглах төслийн байгаль орчны нөлөөллийн нарийвчилсан үнэлгээний тайланг Усны тухай хуулийн 10.1.22 болон 28.2.2, Байгаль орчин, ногоон хөгжил, аялал жуулчлалын сайдын “Нэгж бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэх, ажил гүйцэтгэх, үйлчилгээ үзүүлэхэд зарцуулах усны норм батлах тухай” 2015 оны 07 дугаар сарын 30-ны өдрийн А-301 дүгээр тушаалыг үндэслэн хянаж үзэхэд:

1. Төсөл нь 3 жилийн хугацаанд нийт 93,874.48тн, эхний жилд 15,111.46тн, 2 дахь жилд 36,053.96тн, 3 дахь жилд 42,709.06тн гянтболдын хүдэр далд аргаар олборлон, гравитацийн аргаар баяжуулах бөгөөд эхний жилд 230 хоног, 3 ээлжээр, 8 цагаар, 2 дахь болон 3 дахь жилд 300 хоног, 3 ээлжээр, 8 цагаар тус тус ажиллана.
2. Технологийн хэрэгцээнд нөхөн сэлбэлтээр (30%) эхний жилд 55.1м³/хон, 2 дахь жилд 100.8м³/хон, 3 дахь жилд 119.5м³/хон шаардагдах усыг 11.0 км-т байрлах Хөндийн голоос (о.ж.д 0.8м³/с) зөөврөөр авч ашиглахаар тооцсон.
3. Унд ахуйд хэрэглэх 71хүн х 20.0л/хон=1.42м³/хон, Зам талбайн усалгаа, тоосжилт дарахад жилд 1,500.0м²-д усалгаа хийхэд ашиглах 341.0м³/жил (3.1м³/хон), технологийн хэрэгцээнд нөхөн сэлбэлтээр авч ашиглах 55.1м³/хон -119.5м³/хон, нийт ашиглах 59.62м³/хон -124.02м³/хон усыг Хөндийн голоос (о.ж.д 69,120.0м³/хон) авч ашиглахаар тооцсон нь олон жилийн дундаж урсацын 0.086-0.17 хувьтай тэнцэж байгаа тул усны ашиглах боломжит нөөцийн хэмжээ хүрэлцээтэй байна.

Баяжуулах үйлдвэрийн эргэлтийн усан сангийн ууршилт, шүүрэлтийн алдагдлыг багасгах арга хэмжээ авч ажиллах шаардлагатай.

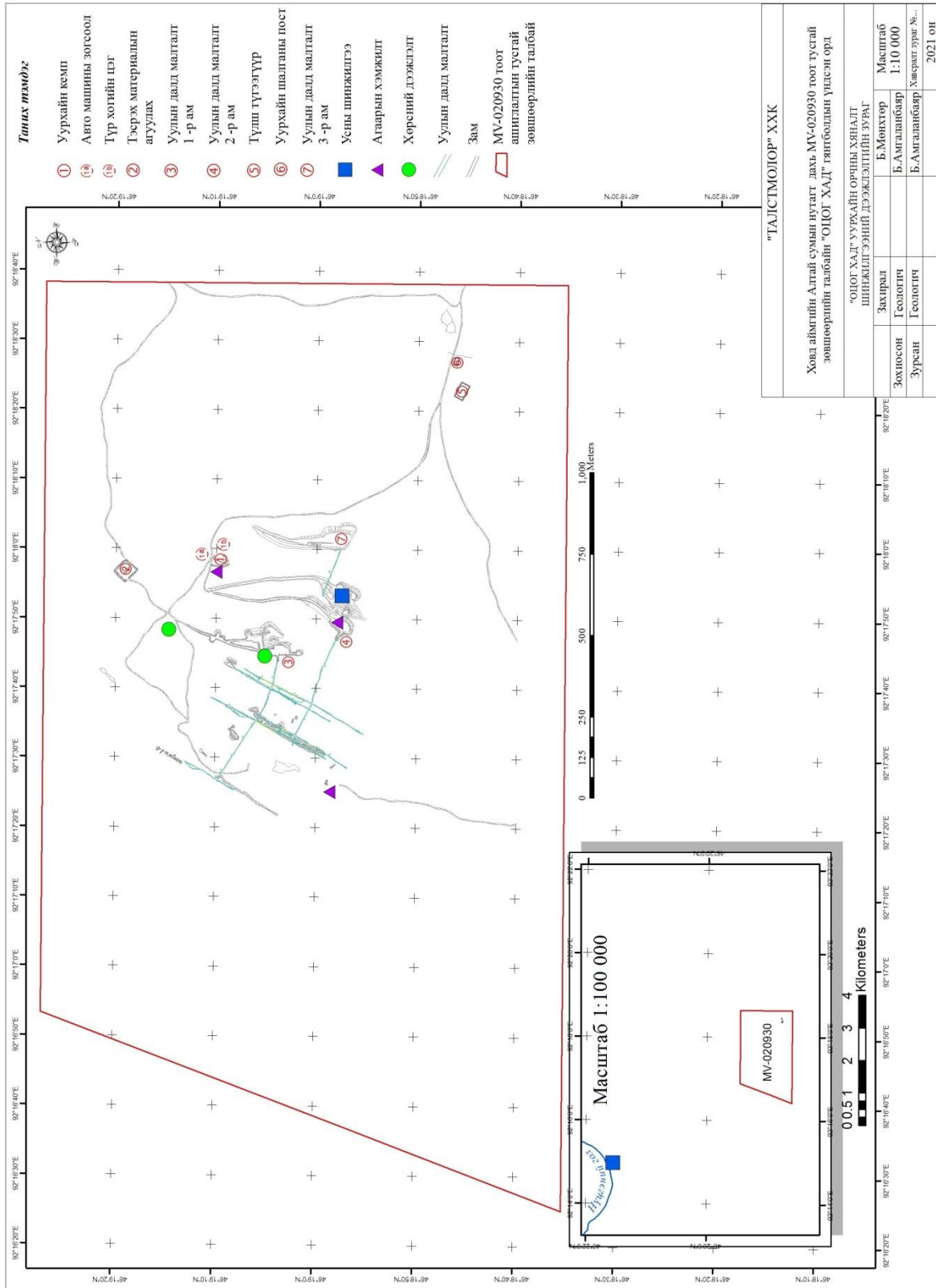
Усны тухай хуулийн 30.6-д заасны дагуу голын эрэг, голдирлыг үл хөндөн шахуурга, яндан хоолойгоор дамжуулан авахыг “Талст молор” ХХК-д даалгаж байна.

ЗАХИРАЛ:

Г.БИЛЭГСАЙХАН

00000358

“ТАЛСТ МОЛОР” ХХК-НИЙ “ОЦОГ ХАД” ГЯНТ БОЛДЫН УУРХАЙГ АШИГЛАХ ТӨСЛИЙН 2022 ОНЫ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТИЙГ ДҮГНЭХ ХУУДАС

1. Төсөл хэрэгжүүлэгч ААН-ийн нэр “Талс молор.” ХХК
2. Төслийн байршил: Алтай сум Бодонч баг “Оцог хад” гянт болдын уурхай
3. Тусгай зөвшөөрлийн дугаар: MV-020930
4. Огноо: 2021.12.02

№	Тухайн жилийн байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний бүрэлдэхүүн хэсгүүд	Авсан байвал зохих оноо	Ажлын хэсгийн гишүүдийн үнэлсэн оноо										Гийшүүдийн үнэлсэн оноо	Үндэслэл, тайлбар	
			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10			
1	Сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний төлөвлөгөөний биелэлт	25	20	23	25	23	25	20	24	20	20	22.5	13	14	Агаарын чанарын албаар дүгнэлт гаруулах, уурхайн ус татах болон ашиглалтын далангын усны хэмжээг хянаж ажлуудын биелэлтийг тайланд тусгааргүй.
2	Нөхөн сэргээлтийн биелэлт /техникийн нөхөн сэргээлт, биологийн нөхөн сэргээлт, татан буулгах, хаалтад бэлтгэх/	30	28	30	28	29	30	30	30	30	30	29.375			Шимт хөрсний хадгалалт хамгаалалт, нөхөн сэргээлтэд анхаарах. Уурхайн орчимд мод бут тарих, зүлэгжүүлэлт хийх ажлыг тохиромжтой газарт төлөвлөж, үр дүнтэй зохион байгуулах.
3	Биологийн олон янз байдлыг дүйцүүлэн хамгаалах арга хэмжээний төлөвлөгөөний биелэлт	10	8	10	10	10	8	7	10	10	9.125			Төлөвлөгөөнд туссан ажлыг мэргэжлийн байгуулалтаар хамтарч үр дүнтэй зохион байгуулах. Голын энгийн болон онцгой хамгаалалтын бүсэд 2 самбар байршуулах ажил хийгдээгүй.	
4	Нүүлгэн шилжүүлэх, нөхөн олговор олгох арга хэмжээний биелэлт	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5				
5	Түүх, соёлын өвийг хамгаалах арга хэмжээний биелэлт	5													
6	Осол, эрсдэлийн менежментийн	10	10	10	8	10	10	5	10	5	10	9.125			Осол эрсдэлийн менежментийг

7	телевлегөөний биелэлт	100	88	98	93	94	96	86	96	88	92.3	сайжруулах. Аюультай хог хаягдлын хадгалалт хамгаалалтад анхаарч, гэрээт байгууллагад нийлүүлэх. Дахин ашиглах боломжтой хог хаягдлыг ангилан ялгаж холбогдох газарт хүргэх.
	Хог, хаягдлын менежментийн төлөвлөгөөний биелэлт	5	4	5	5	4	5	5	5	5	4.375	Орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөрийн хэрэгжилтийг сайжруулах.
8	Орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөрийн биелэлт	5	5	5	4	5	5	4	5	3	4.5	
9	Удирдлага зохион байгуулалтын төлөвлөгөөний биелэлт	5	5	5	4	5	5	4	5	3	3.625	Талуудыг мэдээллээр хангах, сум багийн иргэдэд танилцуулах ажил хийгдээгүй.
10	Аймаг, сумын орон нутгийн төрийн захиргааны байгууллагын шаардлагаар хийсэн ажил болон нөлөөллийн бүсийн оршин суугчдад тайлагнах төлөвлөгөөний биелэлт	100	88	98	93	94	96	86	96	88	92.3	
	Нийт оноо	100	88	98	93	94	96	86	96	88	92.3	

Түүх, соёлын өвийг хамгаалах арга хэмжээ төлөвлөгөөнд тусгагдаагүй тул сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний төлөвлөгөөний биелэлтэд шилжүүлж тооцов.

Төслийн тухайн жилийн байгаль орчны менежмент төлөвлөгөөний хэрэгжилтийг 92.3 хувьтай хэрэгжсэн гэж дүгнэв. Ажлын хэсгийн саналыг хавсаргав.

Ажлын хэсгийн дарга:

Байгаль орчин, аялал жуулчлалын дарга

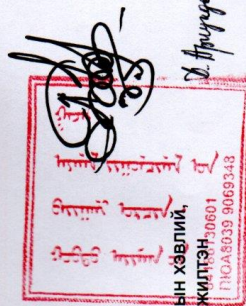
Ажлын хэсгийн нарийн бичгийн дарга:

Байгаль орчин, аялал жуулчлалын газрын газар, газрын хэвлий, нөхөн сэргээлт, БОНБУ-ний асуудал хариуцсан мэргэжилтэн,
ТНОА8039 9069 348

Гишүүд:

Мэргэжлийн хяналтын газрын байгаль орчны хяналтын улсын байцаагч

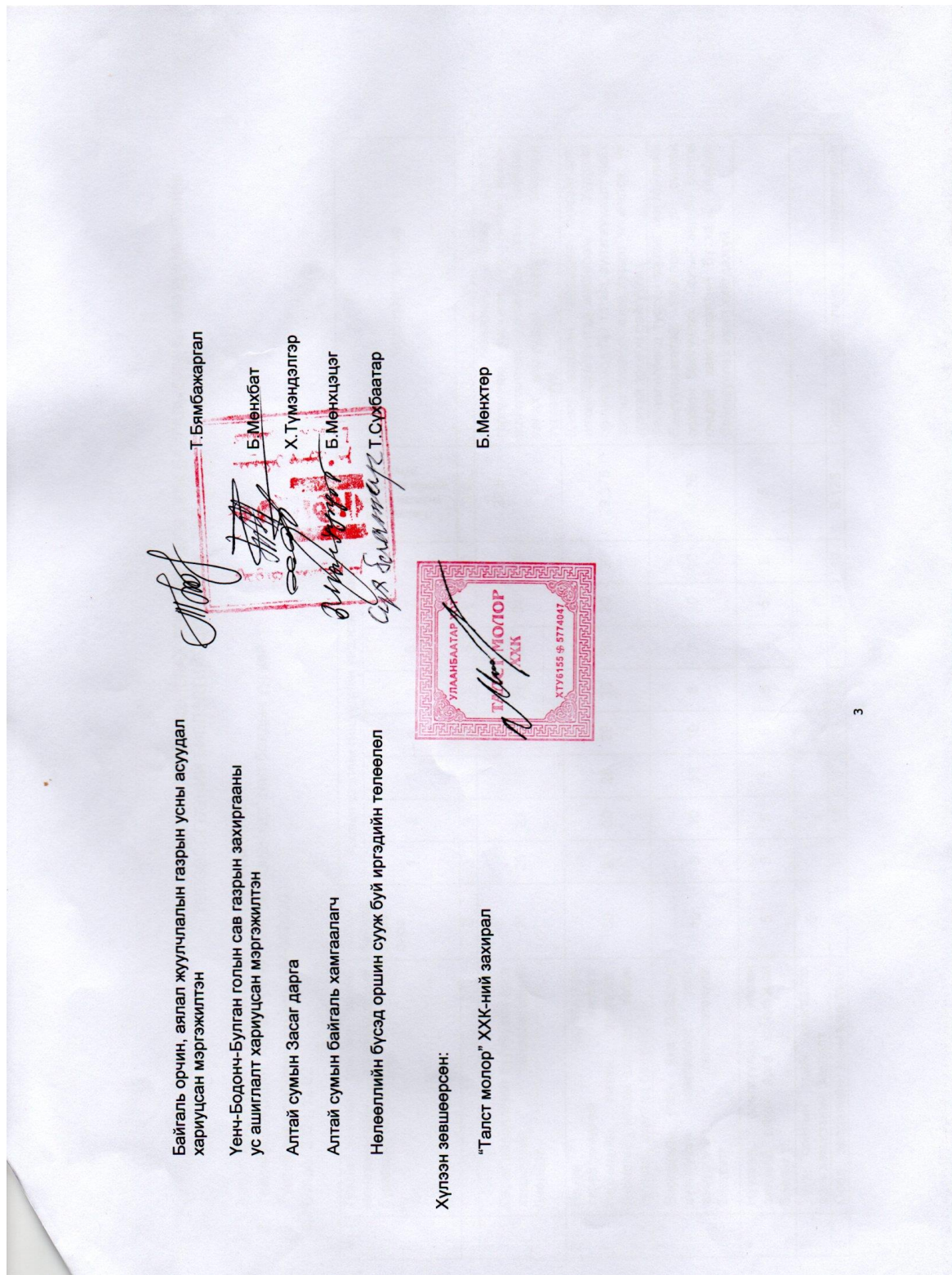
2

Л.Батбаяр

Б.Ариундолог

Х.Мөнхжаргал

ХААН БАНК		БАНК ХООРОНДЫН ШИЛЖҮҮЛЭГ / CLEARING SLIP		
		ОН/УУУУ	САР/ММ	ӨДӨР/ДД
		Гүйцэтгэх өгнөө / Value Date: 2020 07 01		
Хүлээн авагчийн / Recipient's Information				
Дансны № эсвэл IBAN / Account № or IBAN:	Нэр (Байгууллага эсвэл иргэн) / Name of organization or individual:		Банкны нэр / Bank name:	
100900013406	БН Нөхөн сэргээх баталгаа		Төрийн Сан	
Валют / Currency:	Дүн Тоогоор / Amount:	Дүн үсгээр / Amount in words:		
MNT	*16,555,250.00*	*Арван зургаан сая таван зуун тавин таван мянга хоёр зуун тавин төгрөг*		
Шилжүүлгийн утга / Description:		Шилжүүлгийн дараалал / Transaction queue:		
MV-020930 БОМТ-2020 ТАЛСТ МОЛОР ХХК				
Шилжүүлэгчийн / Sender's Information				
Дансны № эсвэл IBAN / Account № or IBAN:	Нэр (Байгууллага эсвэл иргэн) / Name of organization or individual:			
5019492790	ГАНБОЛД АЛТАНГЭРЭЛ			
Валют / Currency:	Дүн Тоогоор / Amount:	Дүн үсгээр / Amount in words:		
MNT	*16,555,250.00*	*Арван зургаан сая таван зуун тавин таван мянга хоёр зуун тавин төгрөг*		
Хүлээн авагчийн / Receiver's Information				
IBAN:	Нэр (Байгууллага эсвэл иргэн) / Name of organization or individual:	Банкны нэр / Bank name:		
100900013406	Төрийн Сан	Төрийн Сан		
Валютын шилжүүлгийн хувьд дансны дугаар бичрэх болно. For foreign currency transfer, account number is acceptable.		Валютын шилжүүлгийн хувьд латин үсгээр бичрэнэ. For foreign currency transfer, the field to be filled in latin letters.		Валютын шилжүүлгийн хувьд бөглөх шаардлагатай. For foreign currency transfer, bank name is required.
Шилжүүлэгчийн болон шилжүүлгийн мэдээлэл / Sender and transaction's Information:				
Дансны № эсвэл IBAN / Account № or IBAN:	Валют / Currency:	Мөнгөн дүн / Amount:	Гарын үсэг, тамга / Signature, stamp:	
5019492790	MNT	16,555,250	/ 1. / / 2. /	
Шилжүүлгийн утга / Description:				
MV-020930 - БОМТ - 2020 Талст молор ххк				
Энэхүү баримтад бичигдсэн бүх мэдээлэл нь үнэн зөв болохыг доо гарын үсэг зурснаар баталгаажуулж байгаа бөгөөд аливаа хуулийн хариуцлагыг хүлээхээ үүгээр хүлээн зөвшөөрч байна. By signing in this form, I confirm the accuracy of the information provided here and agree to accept any legal responsibility.				
Банкны тэмдэглэл / For Bank use only				
Хураамж / Fee amount:	Журнал № / Journal №:	Банкны ажилтан № / Bank staff №:	Огноо / Date:	Шилжүүлэгчийн регистрийн дугаар / Customer ID:
0.00	11680544	18677-01	2020/07/01	11688041141

УЛААНБААТАР ХОТЫН БАНК **ULAANBAATAR CITY BANK**

ОГНОО / DATE: 2018 07 04 САЛГААР / BRANCH: 2011 ЖУРНАЛ №: 7124100928

ХААНА АЖИЛТАЙ, ХЭНЭЭС / PAID BY FROM NAME / ORGANIZATION NAME: ТАЛСТ МОЛОР ХХК УТАСНЫ ДУГААР / PHONE NUMBER: 99948488

ОРЛОГО ХҮЛЭЭН АВАГЧИЙН НЭР / BENEFICIARY'S NAME: БО НӨХӨН СӨРТГЭХ БАТАЛГАА

ХҮЛЭЭН АВАГЧИЙН БАНК / BENEFICIARY'S BANK: ТӨРИЙН САН ДАНСНЫ ДУГААР / ACCOUNT NUMBER: 100900013406

ДҮН (тоогоор) / AMOUNT (in figure): 5,370,000.00 ДҮН (үсгээр) / AMOUNT (in words): Таван сая гурван зуун далан мянган төгрөг

МӨНГӨНИЙ НЭГЖ / CURRENCY: MNT

ТӨЛӨӨРИЙН ЗОРИУЛАЛТ / DETAILS OF PAYMENT: MV-020830 БОМТ-2018 ТАЛСТ МОЛОР ХХК РД 5,774047 У-98848488

ТЭМДЭГТЭЛ / NOTE (Та дансны дугаар болон мөнгөн дүнгээ гаргаар бичнэ үү):

Бү эсгүү баримтад бичигдсэн мэдээллийн унш амь болонго баталга гарын үсгээ зорь / The undersigned hereby certifies that all information provided on this form is true and correct.

МӨНГӨ ТУШААГЧИЙН ГАРЫН ҮСЭГ: CUSTOMER'S SIGNATURE:

Гүйцэтгэлийн хуралын 100 төгрөг Банк хоорондын гүйцэтгэлийн хуралын 1000 төгрөг
 Мөнгө 1000 төгрөг Банк хоорондын гүйцэтгэлийн хуралын 1000 төгрөг

ЗӨВХӨН БАННЫ ХЭРЭГЦЭЭНД / FOR BANK USE ONLY

МӨНГӨНИЙ НЭГЖ:

ДЭВСГЭРТ	ДЭВСГЭРТ ИЙН ТОО	ДҮН
1		
5		
10		
20		
50		
100		
500		
1000		
5000		
10000		
20000		
БҮГД		

ТЕЛЛЕР: 800-БАЗААР ҮГҮҮ Т.
 ХЯНАСАН: 2018 07 04
 ГҮЙЛГЭЭ ХИРЭГН: 2018 07 04

ХААН БАНК Огноо/Date: 2022-03-07 16:19:58

Шилжүүлгийн мэдээлэл/Transaction information
 Журналын /Journal No: 17610398

Системийн огноо/System Date: 2022/03/07

Дг	IBAN/Дансны/Картын дугаар IBAN/Account/Card number	Нэр/Name	Дүн/Amount	Ханш/Rate
	5026494890	ХАТАГАЙ ЛХАГВА ШИЖИРГҮҮЯА	1,455,250.00 MNT	1.00
Кг	Банкны дугаар/Branch No MOFUMNJB IBAN/Дансны/Картын дугаар IBAN/Account/Card Number 100900013406	Банкны нэр/Bank Name Төрийн Сан Нэр/Name БО нөхөн сэргээх баталгаа	1,455,250.00 MNT	1.00

Гүйлгээний утга/Transaction description:
 нү-020930 бөмг-2022 талст молор хак

Харилцагч танд баярлалаа./Thank you to our customers

Гүйлгээний баримтыг баталгаажуулсан/Transaction statement verified:

Салбар, тооцооны төв/Branch, sub-branch:

Гарын үсэг/Signature:

Тамга/Stamp:

Санамж: Бага дүнтэй (Таван сая төгрөг хүртэлх дүнтэй) гүйлгээ тухайн данс руу шууд шилжих бөгөөд таван сая төгрөгөөс дээш дүнтэй үед хүлээн авагчийн нэр, данс зөрвөл таны данс руу буцан орно. Амжилттай гүйлгээний баримт таны бүртгэлтэй и-мэйл хаяг руу илгээгдэнэ. Ажлын өдрийн 16:00 цагаас хойш болон амралтын өдөр таарсан их дүнтэй (таван сая төгрөгөөс дээш дүнтэй) гүйлгээ дараагийн ажлын өдөр хийгдэхийг анхаарна уу

**ХОВД АЙМГИЙН АЛТАЙ СУМЫН НУТАГ
ДЭВСГЭРТ БАЙРЛАХ “ОЦОГ ХАД” НЭРТЭЙ ГЯНТБОЛДЫН
ҮНДСЭН ОРДЫГ ДАЛД АРГААР АШИГЛАХ ТӨСЛИЙН 2020
ОНД ХЭРЭГЖҮҮЛСЭН БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ
МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТИЙН
ТАЙЛАН**

/АШИГТ МАЛТМАЛЫН ТУСГАЙ ЗӨВШӨӨРЛИЙН ДУГААР МУ-020930/
/АЖ АХУЙН НЭГЖИЙН РЕГИСТРИЙН ДУГААР 5774047/

Хянасан:

БОАЖЯ-ны ХБОБНУГ-ын мэргэжилтэн

/М.ТУЛГА/

Биелэлтийг тайлагнасан:

“Талст молор” ХХК –ийн захирал

/Б.МӨНХТӨР/

“Талст молор” ХХК-ийн байгаль орчны мэргэжилтэн

/Х.СЭЛЭНГЭ/

УЛААНБААТАР ХОТ

2020 он

Батлав: Талстмолор ХХК-ийн
захирал *[Signature]* /Б.Мөнхтөр/

Ашигт малтмал, газрын тосны газрын даргын
2016 оны 11 дүгээр сарын 30 –ны өдрийн
а/44 дүгээр тушаалын хоёрдугаар хавсралт

Зөвшөөрөв: АМГТГ-ын Уул уурхай, судалгааны
хэлтсийн дарга *[Signature]* С.Энхболд/

ХОВД АЙМГИЙН АЛТАЙ СУМЫН ОЦОГ ХАД ОРД (БАЯЖУУЛАХ, БОЛОВСРУУЛАХ ҮЙЛДВЭР)-ЫН 2021 ОНЫ АШИГЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

Ашигт малтмалын төрөл: ГЯНТБОЛД
Үндсэн АТЗ-ийн дугаар: MV-020930
Нэмэлт АТЗ-ийн дугаар:

ХЯНАСАН: УУСХ-ийн Ахлах мэргэжилтэн

/Ц.Өнөрнасан/
2021.03.25

БОЛОВСРУУЛСАН:

1. Ерөнхий инженер
2. Уулын инженер
3. Баяжуулагч инженер
4. Механик инженер
5. Эдийн засагч

Б.Амгаланбаяр
Ж.Мөнхсайхан
Б.Батзориг
Г.Алтансүх
Л.Шижиртуяа

2021 он